

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NAPLATA PRIHODA
U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Sisak, ožujak 2013.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PRIHODI LOKALNIH JEDINICA SISAČKO – MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	3
NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	5
Sisačko-moslavačka županija	5
Grad Glina	8
Grad Hrvatska Kostajnica	13
Grad Kutina	17
Grad Novska	20
Grad Petrinja	25
Grad Sisak	31
Općina Donji Kukuruzari	40
Općina Dvor	44
Općina Gvozd	48
Općina Hrvatska Dubica	52
Općina Jasenovac	56
Općina Lekenik	60
Općina Lipovljani	63
Općina Majur	67
Općina Martinska Ves	70
Općina Popovača	74
Općina Sunja	80
Općina Topusko	84
Općina Velika Ludina	89
OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA	93
OČITOVANJA LOKALNIH JEDINICA	95

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/12-05/13
URBROJ: 613-05-13-110

Sisak, 21. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
NAPLATE PRIHODA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Sisačko-moslavačke županije (dalje u tekstu: lokalne jedinice Sisačko-moslavačke županije).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 21. ožujka 2013.

Revizijom je obuhvaćena Sisačko-moslavačka županija, te šest gradova i 13 općina, koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10). Županija ima 455 naselja. Četiri grada, dio naselja u gradu Sisku i osam općina nalazi se u prvoj ili drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Površina županije je 4 467,77 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., županija ima 172 977 stanovnika, 63 692 kućanstva i 94 027 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda lokalnih jedinica je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08), a obuhvaća potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti lokalnih jedinica. Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva uređeni su Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, među ostalim, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih financijskih instrumenata) odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Na povećanje učinkovitosti naplate utječe i poduzimanje pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11 i 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, za naplatu potraživanja lokalne jedinice mogu donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju lokalne jedinice, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Financijskom revizijom je utvrđeno da:

- neke lokalne jedinice nisu uvele sve prihode koje su mogle/morale u skladu sa zakonskim odredbama,
- ne poduzimaju učinkovite mjere za naplatu potraživanja,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije i ne raspolažu podacima o obveznicima odnosno dužnicima prema vrstama prihoda,
- pojedine zakonske odredbe nisu jasne ili da neka područja nisu zakonski dobro regulirana.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih, gradskih i općinskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, upravnih i administrativnih pristojbi, komunalnog doprinosa i naknada, prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine), te potraživanja za navedene prihode.

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u lokalnim jedinicama,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzimaju lokalne jedinice,
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda lokalnih jedinica, te
- ocijeniti primjerenost mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba a području pojedine lokalne jedinice.

PRIHODI LOKALNIH JEDINICA SISAČKO – MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije za 2011. iznose 728.481.100,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 22.905.411,00 kn ili 3,2%.

U strukturi ukupnih prihoda i primitaka, vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 31,4% udjela u ukupnim приходima i primicima ostvarenim u 2010., odnosno s 31,5% u 2011. Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 229.582.837,00 kn, što je za 7.807.252,00 kn ili 3,5% više u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Podaci o vlastitim приходima lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Vlastiti prihodi
lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	7.355.787	8.171.837	111,1
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	28.972	76.737	264,9
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	6.519.215	7.402.840	113,6
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	807.600	692.260	85,7
2.	Gradski ili općinski porezi	4.485.122	4.549.516	101,4
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	740.774	837.660	113,1
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	1.457.405	1.435.044	98,5
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	2.286.943	2.276.812	99,6
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	40.088.843	71.791.720	179,1
3.1.	Naknade za koncesiju	4.511.544	5.376.093	119,2
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	9.521.360	11.672.473	122,6
3.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	26.055.662	54.629.003	209,7
3.4.	Naknade za ceste	249	0	-
3.5.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	28	114.151	- ¹
4.	Upravne i administrativne pristojbe	8.521.311	5.656.390	66,4
4.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	436.434	411.369	94,3
4.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	3.791.094	1.085.648	28,6
4.3.	Ostale pristojbe i naknade	4.293.783	4.159.373	96,9
5.	Komunalni doprinosi i naknade	106.278.134	107.040.849	100,7
5.1.	Komunalni doprinos	12.356.000	10.944.852	88,6
5.2.	Komunalna naknada	92.426.720	94.810.286	102,6
5.3.	Naknade za priključak	1.495.414	1.285.711	86,0
6.	Prihodi po posebnim propisima	31.549.769	20.212.674	64,1
6.1.	Prihodi državne uprave	5.100	3.499	68,6
6.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.655.495	231.398	8,7
6.3.	Doprinos za šume	5.402.436	6.532.858	120,9
6.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	23.486.738	13.444.919	57,2
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	23.496.619	12.159.851	51,8
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	10.612.226	7.249.496	68,3
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	12.724.572	4.885.690	38,4
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	159.821	24.665	15,4
	Ukupno	221.775.585	229.582.837	103,5

¹ Zbog postotka koji iznosi 407 682,1% podatak nije upisan u tablicu

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije, ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 171.758.454,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 180.018.174,00 kn, što je za 8.259.720,00 kn ili 4,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Ukupna potraživanja koncem 2011. iznose 268.755.735,00 kn, a umanjena su (ispravljena) za sumnjiva i sporna potraživanja (potraživanja čija je naplata neizvjesna) u iznosu 88.737.561,00 kn. Potraživanja iskazana koncem 2011. čine 36,9% ukupnih prihoda ostvarenih u navedenoj godini.

Potraživanja za vlastite prihode lokalnih jedinica koncem godine su iskazana u iznosu 226.233.025,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 159.895.855,00 kn, a nedospjela iznose 45.290.892,00 kn. Za četiri lokalne jedinice čiji sustav ne omogućava ispis potraživanja po dospelosti, potraživanja iznose 21.046.278,00 kn. Dospjela potraživanja za vlastite prihode na koncu 2011. čine 69,6% ostvarenih vlastitih prihoda².

U tablici broj 2 se daju podaci o ukupnim potraživanjima lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije, prema vrstama sa stanjem koncem 2010. i 2011.

Tablica broj 2

Potraživanja
lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	131.372.446	129.799.501	98,8
1.1.	Potraživanja za poreze	14.983.235	11.602.662	77,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	29.288.590	37.856.273	129,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	154.072.096	154.534.644	100,3
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	10.700.787	11.312.440	105,7
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	346.750	516.257	148,9
1.6.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	2.556.711	2.714.786	106,2
1.7.	Ispravak vrijednosti potraživanja	80.575.723	88.737.561	110,1
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	23.260.659	34.943.059	150,2
3.	Druga potraživanja	17.125.349	15.275.614	89,2
Ukupno		171.758.454	180.018.174	104,8

² Bez dospjelih potraživanja za četiri lokalne jedinice

NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Sisačko-moslavačka županija

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Sisačko-moslavačke županije, kao i poslova državne uprave prenesenih na Sisačko-moslavačku županiju, ustrojeni su: samostalni odjel za unutarnju reviziju, stručna služba, te osam upravnih odjela. Koncem 2011. je imala 82 zaposlenika. Ima 50 proračunskih korisnika. Sisačko-moslavačka županija nema podataka o ukupnom broju zaposlenih u proračunskim korisnicima, a sredstva za rashode za zaposlene (plaće i materijalna prava zaposlenika) u cijelosti ili djelomično osiguravaju se u proračunu za 127 zaposlenih.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Sisačko-moslavačke županije, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 182.312.530,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 19.222.826,00 kn ili za 11,8%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi se na rast prihoda od financijske imovine i zaduživanja.

Vlastiti prihodi imaju udjel 6,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 14,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Sisačko-moslavačke županije ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Vlastiti prihodi Sisačko-moslavačke županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	7.355.787	8.171.837	111,1
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	28.972	76.737	264,9
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	6.519.215	7.402.840	113,6
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	807.600	692.260	85,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	5.438.739	12.813.146	235,6
2.1.	Naknade za koncesiju	1.822.204	3.434.864	188,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.256.185	1.802.393	143,5
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.360.350	7.575.889	321
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.513.789	2.430.607	96,7
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	406.401	292.118	71,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	2.107.388	2.138.489	101,5
4.	Prihodi po posebnim propisima	1.770.352	3.480.808	196,6
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	14.128	14.252	100,9
	Ukupno	9.737.008	26.910.650 ³	276,4

³ Vlastiti prihodi su u 2011. veći za 17.173.642,00 kn ili 176,4%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na prihode od naknade za koncesije u zdravstvu (zbog promjene zakonske regulative) i naknade od eksploatacije mineralnih sirovina nafte i plina (ostvareni u okviru prihoda od nefinancijske imovine), te prihode od općina i gradova po ugovorima o sufinanciranju kamata na odobrene poduzetničke kredite (ostvareni u okviru ostalih prihoda po posebnim propisima).

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Sisačko-moslavačke županije koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Potraživanja Sisačko-moslavačke županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.576.059	3.432.653	75,0
1.1.	Potraživanja za poreze	2.839.617	1.624.707	57,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	49.938	152.090	304,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.686.504	1.655.856	98,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	99.381	85.130	85,7
3.	Druga potraživanja	13.239.048	9.730.228	73,5
	Ukupno	17.914.488	13.248.011	73,9

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Sisačko-moslavačka županija ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode od prodaje nefinancijske imovine (kao i eventualnu naplatu prihoda od zakupa poslovnih prostora) i druge prihode po posebnim propisima (prihodi jedinica lokalne samouprave za sufinanciranje kamata za dane poduzetničke kredite) naplatu obavlja Sisačko-moslavačka županija na temelju ugovora, odluka i druge dokumentacije. Županijske poreze koji se odnose na porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila i porez od automata za zabavne igre naplaćuje Porezna uprava. Prihode od financijske imovine (prodaja udjela u trgovačkim društvima) naplaćuju društva čiji su udjeli prodani. O naplati prihoda od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta (naplaćuju ih jedinice lokalne samouprave i nadležno Ministarstvo), prihoda od koncesija (plin, zahvaćanje voda, vađenje šljunka), naknade za korištenje nefinancijske imovine (eksploatacija mineralnih sirovina), te ostalih pristojbi brigu vode druge institucije.

Naplata županijskih poreza, odlukom županijske skupštine, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja Sisačko-moslavačkoj županiji skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim županijskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga, Sisačko-moslavačka županija nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu županijskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 1.624.706,00 kn (prihodi za 2011. iznose 8.171.837,00 kn).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi Sisačko-moslavačka županija trebala zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, kojim bi se utvrdila obveza Porezne uprave da najmanje jednom godišnje informira Sisačko-moslavačka županiju o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, kako bi zajedničkom suradnjom ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim uz porezne obveznike Sisačko-moslavačka županija ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

Revizijom je ocijenjeno da je od ukupno ostvarenih vlastitih prihoda, dio o čijoj naplati Sisačko-moslavačka županija vodi brigu, vrijednosno manje značajan, odnosno da na naplatu (obračun, razrez i poduzimanje mjera za naplatu), najvećeg dijela vlastitih prihoda Sisačko-moslavačka županija nema utjecaja.

Grad Glina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Glina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina grada Gline je 544,10 km², a obuhvaća 69 naselja. Grad Glina se nalazi u drugoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 9 341 stanovnika, 3 611 kućanstava i 7 368 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga grada Gline ustrojena su dva upravna odjela i stučna služba. Koncem 2011. je imao 26 zaposlenika. Grad Glina ima tri proračunska korisnika s ukupno 20 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Gline, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 18.790.354,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.720.789,00 kn ili za 8,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 20,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 28,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Gline ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 5.

Tablica broj 5

Vlastiti prihodi grada Gline ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	135.524	112.962	83,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (javne površine)	1.814	1.934	106,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	77.097	58.653	76,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	56.613	52.375	92,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	482.964	280.823	58,1
2.1.	Naknade za koncesiju	5.746	5.568	96,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	106.904	74.969	70,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	370.314	200.286	54,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	133.217	93.699	70,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.656.839	3.895.164	146,6
4.1.	Komunalni doprinos	64.368	349.623	543,2
4.2.	Komunalna naknada	2.569.500	3.492.883	135,9
4.3.	Naknade za priključak	22.971	52.658	229,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	846.460	605.681	71,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.102	15.204	723,3
5.2.	Doprinos za šume	419.226	438.080	104,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	425.132	152.397	35,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	32.863	284.317	865,20
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	6.900	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	32.863	277.417	844,2
	Ukupno	4.287.867	5.272.646	123,0

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Gline koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 6.

Tablica broj 6

Potraživanja grada Gline koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.615.422	9.308.182	96,8
1.1.	Potraživanja za poreze	269.803	308.262	114,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	3.601.623	3.701.268	102,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.700.684	3.524.974	95,3
1.4.	Potraživanja za prihode iz proračuna	346.750	0	-
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	1.696.562	1.773.678	104,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.016.254	970.772	95,5
3.	Druga potraživanja	51.229	49.851	97,3
	Ukupno	10.682.905	10.328.805	96,7

Potraživanja vezana uz vlastite prihode iznose 5.862.135,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 2.943.893,00 kn (bez poreza na potrošnju, tvrtku i korištenje javnih površina). Dospjela potraživanja najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 2.756.877,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Glina ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine naplatu obavlja grad Glina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i korištenje javnih površina naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i korištenju javnih površina. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina), prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, te prihodi po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume), ostvaruju se na temelju obračuna obveznika i na te prihode grad Glina nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda iz nadležnosti grada Gline, najvećim se dijelom obavlja putem upravnog odjela za gospodarske djelatnosti, prostorno uređenje, gradnju i gradsku imovinu, koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Grad Glina nije donio pravilnik o unutarnjem redu upravnih tijela i nije imenovao osobe za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda. Praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate obavljaju četiri zaposlenika upravnog odjela za financije i proračun, te upravnog odjela za gospodarske djelatnosti, prostorno uređenje, gradnju i gradsku imovinu. Sastavljanje procedura za obavljanje poslova naplate i kontrole prihoda je u tijeku. O naplati prihoda izvještava se zakonski predstavnik. Odlukom gradskog vijeća, naplata gradskih poreza je prenesena u nadležnost Porezne uprave.

Porezna uprava, dostavlja gradu Glini skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Zbog navedenog, grad Glina nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 308.262,00 kn, što je gotovo tri puta više od ostvarenih prihoda u 2011. koji su iznosili 112.962,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Glina treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje dostavlja obavijesti o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom, s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike grad Glina ima saznanja i da bi grad Glina mogao sam obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovora s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način. Također, predlaže donijeti pravilnik o unutarnjem redu upravnih tijela grada Gline, te imenovati osobe za obavljanje poslova naplate i kontrole naplate prihoda.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade se odnose na komunalnu naknadu, doprinos i naknadu za priključak u ukupnom iznosu 3.895.164,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 3.492.883,00 kn, što čini 66,3% vlastitih prihoda, odnosno 18,6% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu, kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 2.569.500,00 kn, veći su za 923.383,00 kn ili 35,9%. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 3.278.527,00 kn, što je približno jednako ostvarenom prihodu u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja, područja zona u gradu Glini u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti, koeficijenti namjene, obveznici, nekretnine važne za grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju plaćanja, uvjeti i razlozi za djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja, izvori sredstava za namirenje iznosa naknade za koji su pojedini obveznici plaćanja potpuno ili djelomično oslobođeni plaćanja komunalne naknade, visina i način izračuna, korištenje sredstava i postupak donošenja rješenja. Navedenom odlukom je utvrđena naplata naknade za naselje Glina, te druga naselja područja grada Gline koja su opremljena najmanje pristupnom cestom, objektima za opskrbu električnom energijom i vodom prema mjesnim prilikama. Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za gospodarske djelatnosti, prostorno uređenje, gradnju i gradsku imovinu. Odlukom je utvrđeno da komunalnu naknadu plaćaju vlasnici, odnosno korisnici stambenog, poslovnog i garažnog prostora, te građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Rješenja se, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), izdaju na vlasnika, odnosno korisnika stambenog i poslovnog prostora, te građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta. Grad Glina nema ustrojenu evidenciju obveznika za razrez komunalne naknade za garažni prostor. Usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade se provodi na temelju prijave obveznika (korisnika ili vlasnika), saznanja komunalnog redara i drugih. Sveobuhvatno usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade sa stanjem na terenu nije provedeno od 2002. Baza koju vodi upravni odjel za gospodarske djelatnosti, prostorno uređenje, gradnju i gradsku imovinu sadrži podatke o 4 467 obveznika. Revizijom je ocijenjeno da bi grad Glina trebao provesti sveobuhvatno usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem na terenu.

Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta, na način kako je to određeno za podatke koji su potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže gradu Glini uskladiti podatke u bazi obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem, što bi pridonijelo učinkovitijoj naplati komunalne naknade.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata poreza na kuće za odmor utvrđena je odlukom o gradskim porezima, a naplata komunalne naknade za garažni prostor odlukom o komunalnoj naknadi. Navedeni prihodi u 2011. nisu ostvareni. Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe poreza na kuće za odmor preneseni su Poreznoj upravi odlukom iz 2005., kojom je utvrđeno da će Porezna uprava obavljati utvrđivanje poreza na osnovi podataka kojima raspolaže, podataka koje su dužni dostaviti porezni obveznici prema zakonskim odredbama i podataka koje su dužne dostaviti gradske službe. Porez na kuće za odmor gradski je porez kojeg plaćaju pravne i fizičke osobe koje su vlasnici kuća za odmor prema uvjetima koje propiše grad ili općina u skladu s odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12). Za naplatu prihoda od poreza na kuće za odmor i komunalnu naknadu, prema zakonskim odredbama, obveznici su sami dužni prijaviti obvezu plaćanja ili nastale promjene. Grad Glina nije do konca 2011. provodio obavještanje obveznika o ovoj obvezi (osim putem rješenja za komunalnu naknadu), kao jednu od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obavezan u roku 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se objekti nalaze, te korisnu površinu.

Na koncu 2011. u poslovnim knjigama nisu evidentirani domovi u naseljima te poslovni prostori (tuđa imovina za koju Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i nadležno ministarstvo vodi postupak etažiranja i upisa prava vlasništva). Zbog navedenog je otežano raspolaganje imovinom, što za posljedicu može imati neostvarivanje prihoda od imovine (zakupa ili prodaje).

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od kuća za odmor, s obzirom da je ovaj prihod uveden (utvrđen) odlukom o gradskim porezima. Nadalje se predlaže ustrojiti bazu obveznika komunalne naknade za garažne prostore, te obavještavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor. Također se predlaže u poslovnim knjigama evidentirati svu imovinu (uključujući i tuđu imovinu na korištenju) kao osnovu za planiranje prihoda proračuna i donošenje akata o raspolaganju.

Grad Hrvatska Kostajnica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Hrvatska Kostajnica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina grada Hrvatske Kostajnice je 52,6 km², a obuhvaća sedam naselja. Grad Hrvatska Kostajnica se nalazi u prvoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 763 stanovnika, 1 083 kućanstva i 1 652 stambene jedinice.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga grada Hrvatske Kostajnice ustrojen je opći upravni odjel i ured grada Hrvatske Kostajnice. Koncem 2011. je imao 22 zaposlenika. Grad Hrvatska Kostajnica ima dva proračunska korisnika s ukupno 16 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Hrvatske Kostajnice, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 16.295.683,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 8.688.002,00 kn ili za 114,2%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na prihode od pomoći.

Vlastiti prihodi imaju udjel 17,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 8,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Hrvatske Kostajnice ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 7.

Tablica broj 7

Vlastiti prihodi grada Hrvatske Kostajnice ostvareni za 2010. i 2011.

				u kn
Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	131.046	117.583	89,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	42.640	27.466	64,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	39.435	37.202	94,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	48.971	52.915	108,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	320.268	319.367	99,7
2.1.	Naknade za koncesiju	6.500	6.500	100,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	26.369	27.978	106,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	287.399	189.630	66,0
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	95.259	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	102.501	94.757	92,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	519.881	442.618	85,1
4.1.	Komunalni doprinos	0	11.128	-
4.2.	Komunalna naknada	519.881	431.490	83,0
5.	Prihodi po posebnim propisima	18.095	62.586	345,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	1.028	-
5.2.	Doprinos za šume	18.095	61.558	340,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	245.287	297.448	121,3
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	15.150	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	245.287	282.298	115,1
	Ukupno	1.337.078	1.334.359	99,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Hrvatske Kostajnice koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 8.

Tablica broj 8

Potraživanja grada Hrvatske Kostajnice koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.647.431	1.879.055	114,1
1.1.	Potraživanja za poreze	324.802	306.346	94,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	572.994	664.363	115,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	749.635	908.346	121,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.917.965	1.736.823	90,6
3.	Druga potraživanja	5.372	29.180	543,2
	Ukupno	3.570.768	3.645.058	102,1

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Hrvatska Kostajnica ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te prihode od nefinancijske imovine, naplatu obavlja grad Hrvatska Kostajnica na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku, kuće za odmor i korištenje javnih površina naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku, kuće za odmor i korištenje javnih površina, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, te prihodi po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika i na te prihode grad Hrvatska Kostajnica nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate iz nadležnosti grada Hrvatske Kostajnice obavljaju četiri zaposlenika unutar općeg upravnog odjela. Naplata gradskih poreza ugovorom je prenesena u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja gradu Hrvatska Kostajnica skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga grad Hrvatska Kostajnica nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 259.442,00 kn, što je dva puta više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 117.583,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Hrvatska Kostajnica treba ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti grad Hrvatsku Kostajnicu o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike grad Hrvatska Kostajnica ima saznanja i da bi grad Hrvatska Kostajnica mogao sam obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Odlukom o komunalnoj naknadi, između ostalog, utvrđena je naplata naknade za neizgrađeno građevno zemljište, za koje u 2011. prihodi nisu ostvareni. Grad Hrvatska Kostajnica je započeo s formiranjem baze za naplatu komunalne naknade za neizgrađeno građevno zemljište, pri čemu se poteškoće odnose na nedostupnost obveznika i neriješene vlasničke odnose. Prihodi od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem ostvaruju se na temelju programa raspolaganja, na koji grad Hrvatska Kostajnica do konca 2011. nije dobio suglasnost.

Državni ured za reviziju predlaže ubrzati radnje za formiranje baze obveznika plaćanja komunalne naknade za neizgrađeno građevno zemljište.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 3.645.058,00 kn, od čega se na potraživanja za vlastite prihode odnosi 3.271.501,00 kn (dospjelo 1.564.160,00 kn). Dospjela potraživanja najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 904.304,00 kn, grobnu naknadu u iznosu 150.601,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 133.653,00 kn i spomeničku rentu u iznosu 99.187,00 kn.

Navedena potraživanja (vrijednosno najznačajnija, bez poreza na tvrtku) s rokom dospijeća do godinu dana iznose 299.875,00 kn, od jedne do tri godine iznose 310.579,00 kn, od tri do pet godina iznose 259.362,00 kn, te preko pet godina iznose 284.276,00 kn. Sustav unosa potraživanja u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i u glavnoj knjizi za dio potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene (pisane i telefonom), te pokretane ovrhe na novčanim sredstvima. Ovrhe na nekretninama, pokretninama, te drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode. Grad Hrvatska Kostajnica ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera (primjerice koliko se potraživanja naplati po pojedinoj mjeri naplate, koliko je vrijeme provođenja pojedine mjere kao što je ovrha novčanih sredstava, te o drugim učincima). Također, grad Hrvatska Kostajnica nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda), kojom bi se između ostalog utvrdili minimalni iznosi ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate.

Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer su stavljeni ostvareni prihodi u 2011., neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje, odnosno razrez za 2011.), da je veći dio potraživanja veći ili približno jednak godišnjem zaduženju (u omjer stavljena potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da, s obzirom na iznos dospjelih potraživanja, poduzete mjere naplate nisu efikasne, odnosno nije postignut očekivani rezultat.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Također se predlaže pratiti rezultate poduzetih mjera. Nadalje, predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima.

Grad Kutina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Kutina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina grada Kutine je 295,44 km², a obuhvaća 23 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 22 815 stanovnika, 8 020 kućanstava i 10 097 stambenih jedinica.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Kutine ustrojeno je šest upravnih odjela. Koncem 2011. je imao 48 zaposlenika. Grad Kutina ima deset proračunskih korisnika u kojima je, bez osnovnih škola, bilo 138 zaposlenika.

Grad Kutina je 2005. ustrojio jedinstveni račun riznice koji obuhvaća proračun grada Kutine i pet proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Kutine, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 80.552.175,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.194.511,00 kn ili za 4,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 36,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Kutine ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 9.

Tablica broj 9

Vlastiti prihodi
grada Kutine ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	953.100	783.188	82,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	57.231	25.030	43,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	273.414	262.304	95,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	622.455	495.854	79,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.342.656	5.321.779	122,5
2.1.	Naknade za koncesiju	9.550	13.071	136,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.999.455	2.543.959	127,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.333.651	2.764.749	118,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	626.047	648.317	103,6
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	435.882	409.805	94,0
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	182.777	226.307	123,8
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	7.388	12.205	165,2
4.	Komunalni doprinosi i naknade	12.383.177	14.763.525	119,2
4.1.	Komunalni doprinos	1.267.846	673.121	53,1
4.2.	Komunalna naknada	11.115.331	13.832.871	124,4
4.3.	Naknade za priključak	0	257.533	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	6.725.102	7.394.378	110,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	57.537	-
5.2.	Doprinos za šume	360.427	439.275	121,9
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	6.364.675	6.897.566	108,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	3.498.691	1.071.724	30,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.789.990	835.102	46,7
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.708.701	231.072	13,5
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	5.550	-
	Ukupno	28.528.773	29.982.911	105,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Kutine koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 10.

Tablica broj 10

Potraživanja
grada Kutine koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	11.982.279	8.214.799	68,6
1.1.	Potraživanja za poreze	2.100.941	1.627.380	77,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	3.196.101	4.571.058	143,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	8.560.670	8.746.067	102,2
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	57.142	26.800	46,9
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	1.740	1.358	78,0
1.6.	Ispravak vrijednosti potraživanja	1.934.315	6.757.864	349,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.606.012	1.230.065	76,6
3.	Druga potraživanja	435.927	305.302	70,0
	Ukupno	14.024.218	9.750.166	69,5

Ukupna potraživanja koncem 2011. iznose 16.508.030,00 kn, a umanjena su (ispravljena) za sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 6.757.864,00 kn. Prijenos potraživanja na sumnjiva i sporna obavlja se nakon što rješenje o prisilnoj naplati postane pravomoćno ili nakon prijave potraživanja u stečaju masu. Najveći dio ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu 4.911.797,00 kn odnosi se na jednu pravnu osobu za koju je proglašen stečaj, a potraživanje prijavljeno u stečajnu masu. Ovakav način evidentiranja pruža dodatne informacije o provođenju mjera naplate i iznosu potraživanja čija je naplata otežana i neizvjesna. Od 9.750.166,00 kn potraživanja (redovnih) na nedospjela potraživanja odnosi se 1.222.925,00 kn, a na dospjela 8.527.241,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti naplate prihoda u gradu Kutini. Ocijenjeno je da je grad Kutina uspostavio učinkovitu organizaciju, naplatu i kontrolu naplate prihoda, da je poduzimao efikasne mjere za naplatu potraživanja, te da je postupao u skladu s propisima. Grad Kutina je, između ostalog, preuzeo naplatu gradskih poreza (osim poreza na potrošnju) od Porezne uprave, uskladio bazu podataka komunalne naknade sa stanjem na terenu, te ažurirao baze podataka za razrez poreza na tvrtku.

Eventualna poboljšanja su moguća pri dodjeljivanju poslovnih prostora te pri informiranju stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta življenja i zadovoljavanja javnih potreba na području grada Kutine.

Grad Novska

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Novska kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina grada Novske je 317,36 km², a obuhvaća 23 naselja. Nalazi se u drugoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 13 573 stanovnika, 4 528 kućanstava i 6 090 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga grada Novske ustrojena su tri upravna odjela i stručna služba. Koncem 2011. je imao 32 zaposlenika. Grad Novska ima tri proračunska korisnika s ukupno 49 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Novske, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 34.493.596,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.794.826,00 kn ili za 5,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 33,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 34,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Novske ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 11.

Tablica broj 11

Vlastiti prihodi grada Novske ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	367.467	372.670	101,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (javne površine)	31.916	36.424	114,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	111.750	101.926	91,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	223.801	234.320	104,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	5.749.996	6.432.280	111,9
2.1.	Naknade za koncesiju	219.339	3.517	1,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	688.907	772.347	112,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	4.841.750	5.656.416	116,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	103.659	151.205	145,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.980	3.385	113,6
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	100.679	147.820	146,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	4.255.251	3.927.967	92,3
4.1.	Komunalni doprinos	459.497	257.351	56,0
4.2.	Komunalna naknada	3.683.599	3.620.079	98,3
4.3.	Naknade za priključak	112.155	50.537	45,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	982.427	686.839	72,4
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	16.208	15.320	94,5
5.2.	Doprinos za šume	966.219	671.519	69,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	701.882	427.637	60,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	631.534	359.414	56,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	67.439	68.223	101,2
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	2.909	0	-
	Ukupno	12.160.682	11.998.598	98,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Novske koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 12.

Tablica broj 12

Potraživanja grada Novske koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	10.664.177	8.691.251	81,5
1.1.	Potraživanja za poreze	1.234.789	886.750	71,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	4.635.351	4.576.369	98,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.792.737	6.800.765	141,9
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.300	0	-
1.5.	Ispravak vrijednosti potraživanja	0	3.572.633	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.236.305	1.055.382	85,4
3.	Druga potraživanja	17.067	17.067	100,0
Ukupno		11.917.549	9.763.700	81,9

Ukupna potraživanja koncem 2011. iznose 13.336.333,00 kn, a umanjena su (ispravljena) za sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu 3.572.633,00 kn (najvećim dijelom u iznosu 3.324.520,00 kn odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu). Ispravak vrijednosti potraživanja evidentira se za potraživanja za koja je utvrđeno da je naplata neizvjesna, pokrenuti postupci prisilne naplate, stečajni postupci ili poslovni subjekti ne obavljaju gospodarsku djelatnost.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Novska ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalnu naknadu i doprinos, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine, naplatu obavlja grad Novska na temelju rješenja, ugovora i druge dokumentacije. Gradske poreze, koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i korištenje javnih površina, naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i korištenje javnih površina, a prirez porezu na dohodak kod isplate dohotka. Naplatu prihoda od naknade za priključak obavlja trgovačko društvo u vlasništvu grada Novske. Prihode po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume), dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za korištenje mineralnih sirovina), prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode grad Novska rad nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda iz nadležnosti grada Novske obavljaju dva upravna odjela, ovisno o vrsti prihoda. Praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera, osim u odjelima koji obavljaju obračun prihoda, obavlja se i u upravnom odjelu za proračun i financije. Naplata gradskih poreza, na temelju odluke gradskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave.

Porezna uprava dostavlja gradu Novska skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke, kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Zbog navedenog, grad Novska nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 886.750,00 kn, što je dva puta više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 372.670,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Novska treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti grad Novsku o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike grad Novska ima saznanja i da bi grad Novska mogao sam obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine (zakup poljoprivrednog zemljišta, poslovnih prostora, javnih površina i drugo) ostvareni su u iznosu 772.347,00 kn, što čini 6,2% vlastitih prihoda odnosno 2,2% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu, kada su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni u iznosu 688.907,00 kn, veći su za 83.440,00 kn ili 12,1%. Potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine iskazana koncem 2011. iznose 4.367.052,00 kn.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni u 2011. iznose 141.062,00 kn. Grad Novska ima u vlasništvu 17 poslovnih prostora ukupne površine 1 071,3 m², od čega je u zakupu bilo osam poslovnih prostora ukupne površine 625,8 m². Poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja ili su ugovori zaključeni s prethodnim zakupcima u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11). Bez naknade je dodijeljeno devet poslovnih prostora ukupne površine 445,6 m². Prostori su dodijeljeni radio postaji u suvlasništvu, udrugama, političkim strankama (pet političkih stranaka) i drugima. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se daju u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana. Odlukom grada Novske o polaznim iznosima zakupnine za zakup poslovnog prostora, poslovnih zgrada i drugih građevinskih objekata u vlasništvu utvrđene su početene cijene zakupa od 10,00 kn/m² do 36,00 kn/m², ovisno o zonama i površini.

Prosječna cijena zakupa iznajmljenih poslovnih prostora iznosi 27,6 kn/m², te je revizijom ocjenjeno da grad Novska nije iskazao prihode za poslovni prostor dan u zakup bez naknade u približnom iznosu 147.776,00 kn (utvrđeno na temelju površine poslovnog prostora i prosječne cijene zakupa).

S obzirom da grad Novska, kao i većina lokalnih jedinica, daje poslovne prostore u zakup bez naknade, da navedene usluge nisu obuhvaćene programom javnih potreba, te da se troškovi vezani uz korištenje poslovnog prostora, kao što su električna energija, voda, otpad, komunalna i vodna naknada, te pričuva, ne obračunavaju ni ne naplaćuju, Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Porez na kuće za odmor jedan je od gradskih poreza, koji jedinica može uvesti prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), a plaćaju ga pravne i fizičke osobe koje su vlasnici kuća za odmor prema uvjetima koje propiše grad ili općina u skladu s odredbama navedenog Zakona. Odlukom o gradskim porezima uvedena je naplata poreza na kuće za odmor, ali prihodi nisu ostvareni. Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe poreza na kuće za odmor preneseni su Poreznoj upravi odlukom iz 2001. kojom je utvrđeno da će Porezna uprava obavljati utvrđivanje poreza na osnovi podataka kojima raspolaže, podataka koje su dužni dostaviti porezni obveznici prema zakonskim odredbama i podataka koje su Poreznoj upravi dužne dostaviti gradske službe grada Novske.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od kuća za odmor.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 13.336.333,00 kn, a ispravak vrijednosti 3.572.633,00 kn i odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 3.324.520,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 171.569,00 kn, najam poslovnih prostora u iznosu 51.916,00 kn i zakup javnih površina u iznosu 24.628,00 kn. Ispravak vrijednosti se odnosi na potraživanja za koja je utvrđeno da je naplata neizvjesna, pokrenuti postupci prisilne naplate, stečajni postupci ili poslovni subjekti ne obavljaju gospodarsku djelatnost. Potraživanja za vlastite prihode iznose 13.309.273,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 6.477.659,00 kn. Dospjela potraživanja najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 4.703.643,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 587.391,00 kn, te porez na potrošnju u iznosu 249.213,00 kn. Sustav vođenja evidencija potraživanja za komunalnu naknadu ne omogućuje skupni ispis potraživanja po rokovima dospelosti. U 2011. otpisana su potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 12.325,00 kn, iako grad Novska nije donio akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

S obzirom da grad Novska ima značajna potraživanja, te da je u 2011. otpisivao potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže gradu Novska primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Za potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi, predlaže se donijeti interni akt.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene (telefonom i pisano), pokretane ovrhe na novčanim sredstvima i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode. Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011., neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje, odnosno razrez za 2011.), da su pojedina potraživanja veća ili približno jednaka godišnjem zaduženju (u omjer stavljena potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Grad Novska ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera (primjerice koliko se potraživanja naplati po pojedinoj mjeri naplate, koliko je vrijeme provođenja pojedine mjere kao što je ovrha novčanih sredstava, te o drugim učincima). Također, grad Novska nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda). Prema usmenom obrazloženju, navedena procedura je u izradi.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da s obzirom na iznos sumnjivih i spornih, te dospjelih potraživanja poduzete mjere naplate nisu efikasne, odnosno da nije postignut očekivani rezultat. Državni ured za reviziju predlaže pratiti rezultate mjera kao osnovu za odlučivanje u postupanju s potraživanjima.

Grad Petrinja

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Petrinja kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina grada Petrinje je 380,6 km², a obuhvaća 55 naselja. Nalazi se u drugoj skupini područja od posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 24 786 stanovnika, 8 736 kućanstava i 12 402 stambene jedinice.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Petrinje, ustrojena je stručna služba i četiri upravna odjela. Koncem 2011. je bilo 63 zaposlenika. Grad Petrinja ima četiri proračunska korisnika s ukupno 105 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Petrinje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 65.429.673,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 5.752.027,00 kn ili za 8,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 23,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 24,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Petrinje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 13.⁴

⁴ Tablica je sastavljena prema podacima iz bruto bilance jer je u financijskim izvještajima dio prihoda od gradskih poreza, komunalne naknade i naknade za priključenje pogrešno iskazan.

Tablica broj 13

Vlastiti prihodi
grada Petrinje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	375.564	421.975	112,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	49.251	68.122	138,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	122.832	115.169	93,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	203.481	238.684	117,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.151.437	2.120.458	184,2
2.1.	Naknade za koncesiju	360.375	1.375.294	381,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	672.270	618.608	92
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	118.792	126.556	106,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	576.098	366.201	63,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	10.250.940	11.047.710	107,8
4.1.	Komunalni doprinos	1.309.031	2.288.554	174,8
4.2.	Komunalna naknada	8.885.458	8.757.419	98,6
4.3.	Naknade za priključak	56.451	1.737	3,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	2.356.227	193.953	8,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.169.190	0	-
5.2.	Doprinos za šume	162.144	179.857	110,9
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	24.893	14.096	56,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.663.736	1.871.316	112,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	24.008	42.706	177,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.639.728	1.828.610	111,5
	Ukupno	16.374.002	16.021.613	97,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Petrinje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 14.⁵

Tablica broj 14

Potraživanja
grada Petrinje koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	10.923.606	9.342.094	85,5
1.1.	Potraživanja za poreze	33.054	30.996	93,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.008.962	1.146.699	113,7
1.3.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	9.881.590	8.164.399	82,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	6.098.248	6.098.248	100,0
3.	Druga potraživanja	545.176	488.576	89,6
	Ukupno	17.567.030	15.928.918	90,7

⁵ Podaci u tablici uneseni su iz financijskih izvještaja, u kojima su potraživanja za gradske poreze pogrešno iskazana u skupini potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, umjesto u skupini potraživanja za poreze.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Petrinja ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja grad Petrinja na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor, a prirez porezu na dohodak kod isplate dohotka. Dio prihoda od nefinancijske imovine i prihoda po posebnim propisima ostvaruje se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja) i na te prihode grad Petrinja nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda iz nadležnosti grada Petrinje obavlja se u više upravnih odjela. Upravni odjeli nadležni za obračun prihoda izdaju rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se prihodi ostvaruju. Poduzimanje mjera naplate obavlja se u više upravnih odjela, najčešće u upravnim odjelima koji su zaduženi i za obračun određene vrste prihoda. Zaposlenici koji provode mjere naplate su različitih stručnih sprema i zvanja, a dio poslova obavlja i zaposlenik na određeno vrijeme. Niti jedan zaposlenik zadužen za provođenje mjera naplate nije iz upravnog odjela za financije, koji evidentira i prati stanja potraživanja. Revizijom je ocijenjeno da ovaj oblik organizacije rada otežava koordinaciju aktivnosti vezanih za provođenje mjera naplate i praćenje rezultata provedenih mjera. Naplata gradskih poreza ugovorom je prenesena u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja gradu Petrinji skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga grad Petrinja nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 1.624.276,00 kn (nakon otpisa u iznosu 1.006.965,00 kn), što je gotovo četiri puta više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 421.975,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže s obzirom na veličinu proračuna, iskazanih potraživanja, kadrovsku strukturu i uočene probleme u koordinaciji rada i provođenju mjera naplate razmotriti unutarne ustrojstvo upravnih odjela, odnosno eventualno objedinjavanje pojedinih poslova u jednu ustrojstvenu jedinicu.

Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Petrinja treba u ugovoru zaključenom s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti grad Petrinju o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike grad Petrinja ima saznanja i da bi grad Petrinja mogao sam obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja, odnosno cijeliti može li samostalno obavljati razrez i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade se odnose na komunalnu naknadu, doprinos i naknadu za priključak u iznosu 11.047.710,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 8.757.419,00 kn, što čini 54,7% vlastitih prihoda odnosno 13,4% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 8.885.458,00 kn, manji su za 128.039,00 kn ili 1,4%. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 5.715.043,00 kn, što čini 65,3% prihoda ostvarenih u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, obveznici, koeficijent zona, koeficijent namjene, rok plaćanja, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade, te donošenje rješenja o komunalnoj naknadi. Naplata naknade je odlukom utvrđena za sva naselja na području grada Petrinje. Razrez i naplatu komunalne naknade obavlja upravni odjel za komunalno gospodarstvo. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor na temelju rješenja. Naknada se ne naplaćuje za neizgrađeno građevinsko zemljište. Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Revizijom je utvrđeno da u više slučajeva vlasnici, odnosno korisnici nisu pravodobno prijavili nastalu promjenu. Također, problem pri ažuriranju baze podataka su demografske promjene, te nekorištenje obnovljenih stambenih objekata čiji vlasnici nisu u Republici Hrvatskoj. Grad Petrinja dobiva podatke (rješenja) Ministarstva regionalnog razvoja, Uprava za stambeno zbrinjavanje i statusna prava o stambenom zbrinjavanju na područjima posebne državne skrbi, na temelju kojih se obavlja dodatna provjera na terenu i ažuriranje baze podataka. Osim navedene Uprave druge institucije ne dostavljaju gradu Petrinji podatke iz svoje nadležnosti. Stoga, u više slučajeva grad Petrinja nema točne podatke za razrez i naplatu, rješenja se izdaju na pogrešne osobe, a naplata je otežana. Grad Petrinja je 2011. započeo usklađivanje baze podataka komunalne naknade sa stvarnim stanjem. Popis (usklađivanje) provodi sedam osoba, a nije predviđeno vrijeme potrebno za njegovo obavljanje. U 2011. su otpisana potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.577.261,00 kn, najvećim dijelom zbog zastare (utvrđeno u postupku prisilne naplate) ili zbog poništavanja rješenja (netočni podaci u bazi podataka npr. zaduženo je više osoba u istom kućanstvu, zaduženi su obveznici za objekte koji nisu u funkciji i slično).

Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija, kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže gradu Petrinji donijeti plan provođenja postupka usklađivanja baze podataka komunalne naknade sa stvarnim stanjem (stanjem na terenu), te preispitati mogućnost naplate prihoda od komunalne naknade za neizgrađeno građevinsko zemljište.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata spomeničke rente je utvrđena odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12), a plaća se po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, a visinu propisuje svojom odlukom grad Petrinja. Prema registru kulturnih dobara, grad Petrinja ima kulturno povijesnu cjelinu. Prihodi od spomeničke rente po četvornom metru, te naknade iz cijene komunalne usluge odvoza otpada za održavanje i gradnju komunalne infrastrukture (dalje u tekstu: naknada za deponiranje) u 2011. nisu ostvareni.

Naknada za deponiranje naplaćivana je putem komunalnog društva kao sastavni dio cijene odvoza otpada. Od veljače 2010. komunalno društvo je uz suglasnost grada Petrinje izmijenilo strukturu cijene, na način da više ne sadrži naknadu za deponiranje. Prihod od naknade za deponiranje u 2009. ostvaren je u iznosu 394.409,00 kn. Naplata naknade za deponiranje propisana odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prihod je jedinice lokalne samouprave, namijenjena je izgradnji i održavanju komunalne infrastrukture, a naplaćenu naknadu društvo treba uplaćivati u proračun grada Petrinje. Promjenom strukture cijene, grad Petrinja je izgubio dio prihoda, društvo nema obvezu dio prihoda od usluge odvoza otpada namjenski utrošiti za održavanje i gradnju komunalne infrastrukture, a korisnici i nadalje plaćaju jednaku cijenu usluga odvoza otpada.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od spomeničke rente po četvornom metru, odnosno opravdanost izmjene strukture cijene odvoza otpada ukidanjem naknade za deponiranje.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 15.928.918,00 kn i manja su za 9,3% u odnosu na početak godine. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na otpis zastarjelih potraživanja poreza na tvrtku i otpis potraživanja za komunalnu naknadu. Potraživanja za vlastite prihode iznose 14.263.142,00 kn⁶. Potraživanja nisu evidentirana po dospelosti, te nije vidljiva starost potraživanja. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja za prihode od prodaje stanova u iznosu 6.098.248,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 5.715.043,00 kn i gradske poreze u iznosu 1.624.093,00 kn. Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za gradske poreze u iznosu 1.006.965,00 kn (otpis provela Porezna uprava), te za komunalnu naknadu u iznosu 1.577.261,00 kn. Potraživanja su otpisivana, iako grad Petrinja nije donio akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

S obzirom da grad Petrinja ima značajna potraživanja, te da je u 2011. otpisivao potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Za potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi, predlaže donijeti interni akt.

⁶ podatak utvrđen iz bruto bilance za 2011.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode. Od drugih mjera naplate, provodi se obročna otplata. Na naplatu potraživanja također utječe rješavanje statusa vlasništva nad nekretninama (darovanja i otkupi), koje su bile u vlasništvu Republike Hrvatske, a jedan od uvjeta je da je korisnik podmirio sve obveze prema jedinici lokalne samouprave. Obavještanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, se ne provodi. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obavezan u roku 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Revizijom je utvrđeno da omjeri naplate potraživanja, prihoda i zaduženja zbog velikih iznosa otpisa u 2011. ne prikazuju stvarno stanje učinkovitosti naplate potraživanja. Grad Petrinja ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera (primjerice koliko se potraživanja naplati po pojedinoj mjeri naplate, koliko je vrijeme provođenja pojedine mjere kao što je ovrha novčanih sredstava, te o drugim učincima). Također, grad Petrinja nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda). Opomene se šalju i ovrhe na novčanim sredstvima se provode kontinuirano, a nije određen minimalni iznos ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da podaci o obveznicima (potraživanjima) nisu pouzdani, ne poduzimaju se sve potrebne mjere naplate, poduzete mjere su nedostatne i ne daju očekivane rezultate, te se sustavno ne prate rezultati provedenih mjera.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Također, predlaže poduzimati potrebne mjere naplate prihoda i sustavno pratiti rezultate provedenih mjera. Nadalje predlaže provoditi obavještanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor.

- Obavještanje stanovništva

Obavijesti o aktivnostima grada Petrinje iz raznih područja, objavljuju se u tiskanim, elektronskim i elektroničkim medijima, ali se ne provodi obavještanje o značaju javnih prihoda i njihovom utjecaju na uvjete života stanovništva (primjerice pojašnjavanje namjene pojedinih vrsta prihoda).

Državni ured za reviziju predlaže na prihvatljiv način obavještavati stanovništvo o značaju javnih prihoda i utjecaju na uvjete života.

Grad Sisak

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Sisak kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina grada Siska je 422,6 km², a obuhvaća 35 naselja. Šest naselja s područja grada Siska pripada području posebne državne skrbi (druga skupina). Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 47 699 stanovnika, 18 343 kućanstava i 22 496 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga grada Siska ustrojeno je sedam upravnih odjela. Koncem 2011. je imao 124 zaposlenika. Grad Sisak ima 16 proračunskih korisnika s ukupno 365 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Siska, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 201.234.156,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 13.649.759,00 kn ili za 6,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 45,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Siska ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 15.⁷

⁷ Skupine prihoda u tablici razlikuju se od podataka iz tablice u dodatku broj 3 jer su uneseni prema bruto bilanci (izostavljen dio prihoda iz skupine koji se nije odnosio na vlastite prihode)

Tablica broj 15

Vlastiti prihodi
grada Siska ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	1.218.701	1.268.101	104,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	21.186	20.360	96,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	503.469	515.098	102,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	694.046	732.643	105,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	5.000.236	3.864.533	77,3
2.1.	Naknade za koncesiju	1.600.872	112.717	7,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	3.141.822	3.406.591	108,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	257.542	345.225	134,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.376.945	1.361.253	98,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	66.708.660	62.325.919	93,4
4.1.	Komunalni doprinos	8.470.977	6.573.115	77,6
4.2.	Komunalna naknada	57.406.759	55.256.549	96,3
4.3.	Naknade za priključak	830.924	496.255	59,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	13.615.891	1.120.272	8,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	361.899	63.351	17,5
5.2.	Doprinos za šume	400.056	261.751	65,4
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	12.853.936	795.170	6,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	8.920.125	5.877.038	65,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	578.738	3.822.124	660,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	8.335.276	2.046.703	24,6
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	6.111	8.211	134,4
	Ukupno	96.840.558	75.817.116	78,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Siska koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 16.

Tablica broj 16

Potraživanja
grada Siska koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	54.371.009	57.929.633	106,5
1.1.	Potraživanja za poreze	4.678.580	3.958.794	84,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	8.133.674	10.633.081	130,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	119.341.754	119.592.346	100,2
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	858.409	933.904	108,8
1.5.	Ispravak vrijednosti potraživanja	78.641.408	77.188.492	98,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	212.368	13.127.614	- ⁸
3.	Druga potraživanja	2.465.147	4.553.094	184,7
	Ukupno	57.048.524	75.610.341	132,5

⁸ Zbog velikog postotka koji iznosi 6 181,5% podatak nije upisan u tablicu

Potraživanja su na početku 2011. iskazana u iznosu 57.048.524,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 75.610.341,00 kn, što je za 18.561.817,00 kn ili 32,5% više u odnosu na početak godine. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na evidentiranje nedospjelih potraživanja od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

Ukupna potraživanja koncem 2011. iznose 152.798.833,00 kn, a umanjena su (ispravljena) za sumnjiva i sporna potraživanja (potraživanja čija je naplata neizvjesna) u iznosu 77.188.492,00 kn. Sumnjiva i sporna potraživanja najvećim dijelom u iznosu 50.187.222,00 kn odnose se na potraživanja od jednog trgovačkog društva za komunalni doprinos s kojim se vodi sudski spor. Smanjenje ispravka vrijednosti u iznosu 1.452.916,00 kn se odnosi na otpis potraživanja (isknjižena iz knjigovodstvene evidencije).

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Sisak ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja grad Sisak na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Za dio prihoda po posebnim propisima (naknada iz cijene komunalne usluge) obračun i naplatu obavlja trgovačko društvo u vlasništvu grada Siska. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za korištenje prostora elektrane), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, te prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume) ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode grad Sisak nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda iz nadležnosti grada Siska se obavlja putem više upravnih odjela, ovisno o vrsti prihoda, a praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate, obavlja se u odsjeku za naplatu prihoda (dalje u tekstu: Odsjek) koji je sastavni dio upravnog odjela za financije. Upravni odjeli nadležni za razrez prihoda izdaju rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Odsjek osim poslova naplate priprema prijedloge akata za gradonačelnika i gradsko vijeće. Odsjek ima tri zaposlenika. S obzirom na vrstu i opseg poslova, ocjenjuje se da Odsjek ima dovoljan broj, ali ne i odgovarajuću strukturu zaposlenih prema stručnoj spremi. Odsjek nema pravnika zbog čega dio poslova obavljaju odvjetnici i zaposlenici drugih odjela grada Siska čime se otežava praćenje i koordinacija aktivnosti vezanih za naplatu prihoda. U nadležnosti Odsjeka nije naplata prihoda koji su odlukom vijeća preneseni Poreznoj upravi ili drugim subjektima. Porezna uprava dostavlja gradu Sisku skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga grad Sisak nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 3.958.794,00 kn, što je tri puta više u odnosu na ostvarene prihode za navedene gradske poreze u 2011. koji su iznosili 1.268.101,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da grad Sisak treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti grad Sisak o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike grad Sisak ima saznanja i da bi grad Sisak mogao sam obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od naknade iz cijene komunalne usluge odvoza otpada za održavanje i gradnju objekata komunalne infrastrukture

Obračun i naplatu prihoda od naknade iz cijene komunalne usluge odvoza otpada za održavanje i gradnju objekata komunalne infrastrukture (dalje u testu: naknada za deponiranje otpada), grad Sisak je povjerio komunalnom društvu u svom vlasništvu. S društvom grad Sisak nije zaključio ugovor, niti na drugi način riješio međusobne odnose. Naplata se obavlja od građana i pravnih osoba putem računa za obavljanu uslugu odvoza otpada. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), naknada za deponiranje otpada prihod je jedinice lokalne samouprave, te naplaćenu naknadu društvo treba uplaćivati u proračun grada Siska. Revizijom je utvrđeno da u 2011. Grad Sisak nije ostvario prihode, odnosno društvo nije uplatilo gradu Sisku naplaćenu naknadu od građana i pravnih osoba. Grad Sisak nema podataka o iznosu sredstava koje mu je društvo trebalo uplatiti, iznosu nepodmirenih obveza od strane građana i pravnih osoba, te o poduzetim mjerama naplate. Grad Sisak je u ranijim godinama na temelju izvješća društva evidentirao potraživanja, a naplatu obavljao prijebojem. Tako iskazana potraživanja koncem 2011. koja se odnose na prethodne godine iznose 1.004.647,00 kn. Ostvareni prihodi u 2010. za naknadu za deponiranje otpada iznosili su 5.817.201,00 kn, a planirani prihodi za 2011. iznose 2.700.000,00 kn. Iz dokumentacije i obrazloženja grada Siska nije vidljivo zbog čega se odstupilo od uobičajene prakse.

Grad Sisak ne raspolaže potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja i prihoda za 2011., te su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazani manji prihodi i potraživanja. Prihodi od naknade za deponiranje otpada su namjenski prihodi iz kojih se financira održavanje i gradnja komunalne infrastrukture, te je neučinkovita naplata utjecala izravno na održavanje i gradnju komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s društvom o naplati naknade za deponiranje otpada kako bi se uredili međusobni odnosi, rokovi uplate prikupljenih sredstava i način izvještavanja. Također, predlaže poduzimati mjere za naplatu prihoda od naknade za deponiranje otpada za 2011.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade koji se odnose na komunalnu naknadu, doprinos i naknadu za priključak ostvareni su u iznosu 62.325.919,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 55.256.549,00 kn, što čini 74,9% vlastitih prihoda, odnosno 27,5% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 57.406.759,00 kn, manji su za 2.150.210,00 kn ili 3,7%. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 55.680.577,00 kn, što je približno jednako ostvarenom prihodu u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za grad Sisak koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je odlukom utvrđena za sva naselja na području grada Siska.

Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za komunalno gospodarstvo. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište (dalje u tekstu: nekretnine) na temelju rješenja. Rješenja se, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora te građevinskog zemljišta. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Revizijom je utvrđeno da u više slučajeva vlasnici odnosno korisnici nisu pravodobno prijavili nastalu promjenu. U navedenim slučajevima grad Sisak nema točne podatke za obračun i naplatu, rješenja se izdaju na pogrešne osobe, a naplata je otežana.

Također, revizijom je utvrđeno da grad Sisak ima poteškoća kod obračuna komunalne naknade, jer Zakonom o komunalnom gospodarstvu nije određeno vrijeme nastanka obveze. Primjerice, datum pravomoćnosti odobrenja nadležnog tijela za uporabu građevine, datum kupoprodajnog ili darovnog ugovora, datum pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, datum ugovora o najmu ili zakupu i drugo. Osim toga, utvrđeno je da je baza podataka obveznika komunalne naknade formirana 1998., a ažurira se samo na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, komunalnog redara i drugih. Baza komunalne naknade koju vodi komunalni odjel sadrži podatke o 32 661 obveznika, od čega je 24 805 aktivnih. Razlika se odnosi na neaktivne korisnike i korisnike za koje su obavljena oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Revizijom je ocijenjeno da grad Sisak treba usklađivati podatke unesene u bazu podataka sa stvarnim stanjem.

Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže gradu Sisku uskladiti podatke u bazi obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem, što bi pridonijelo učinkovitijoj naplati komunalne naknade.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 3.864.533,00 kn. Najveći dio prihoda se odnosi na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvarene u iznosu 3.406.591,00 kn, što čini 4,5% vlastitih prihoda odnosno 1,7% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni u iznosu 3.141.822,00 kn, veći su za 264.769,00 kn ili 8,4%. Potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine koncem 2011. iznose 2.300.759,00 kn.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine se odnose na zakup poslovnih prostora, poljoprivrednog zemljišta i drugo. Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni u 2011. iznose 1.891.145,00 kn.

Grad Sisak ima u vlasništvu 113 poslovnih prostora ukupne površine 12 292,7 m², od čega je u 2011. u zakupu bilo 47 poslovnih prostora ukupne površine 3 862,6 m². Navedeni poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja ili su ugovori zaključeni s ranijim zakupcima u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11). Bez naknade, dodijeljeno je 59 poslovnih prostora ukupne površine 3 268,7 m². Prostori su dodijeljeni udrugama, političkim strankama, te ustanovama u vlasništvu grada Siska ili Republike Hrvatske. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana. Prema odluci grada Siska o davanju u zakup poslovnih prostora, utvrđena je početna cijena zakupa poslovnih prostora u iznosu od 1,00 kn/m² do 49,00 kn/m². Prosječna cijena zakupa iznajmljenih poslovnih prostora iznosi 37,56 kn, te je revizijom ocijenjeno da grad Sisak nije iskazao prihode za poslovni prostor dan u zakup bez naknade u približnom iznosu 1.473.268,00 kn (utvrđeno na temelju površine poslovnog prostora i prosječne cijene zakupa).

S obzirom da grad Sisak, kao i većina lokalnih jedinica, daje poslovne prostore u zakup bez naknade, da navedene usluge nisu obuhvaćene programom javnih potreba, te da se troškovi vezani uz korištenje poslovnog prostora kao što su električna energija, voda, otpad, komunalna i vodna naknada, te pričuva ne obračunavaju ni ne naplaćuju, Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

Sedam prostora ukupne površine 1 217,61 m² u 2011. nije koristio grad Sisak niti ih je dao u zakup. Prema obrazloženju, poslovni prostori nisu dani u zakup, jer nije postojao interes. Javni natječaji ne provode se kontinuirano (više puta) jer je grad Sisak ocijenio da su troškovi javnog natječaja visoki, te ih provodi kada utvrdi da za pojedini prostor postoji interes. Prihodi koji bi se ostvarili davanjem u zakup ovih poslovnih prostora iznose približno 548.800,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže kontinuirano javno objavljivati podatke o slobodnim poslovnim prostorima koji se daju u zakup putem mrežne stranice, oglasne ploče ili na drugi način, uzimajući u obzir troškove objavljivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata spomeničke rente je utvrđena odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157703, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12), a plaća se po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, a visinu propisuje svojom odlukom grad Sisak. Naplata spomeničke rente uvedena je 2004., a ukinuta je odlukom iz 2006. Prema registru kulturnih dobara, grad Sisak ima kulturno povijesnu cjelinu.

Grad Sisak je u glavnoj knjizi iskazao vrijednost građevinskog zemljišta u iznosu 3.463.002,00 kn i ostalog zemljišta u iznosu 56.065.844,00 kn. Analitička evidencija navedenog zemljišta, odnosno podaci o vrsti, količini i pojedinačnoj vrijednosti zemljišta, nije ustrojena. Zbog nepostojanja potrebnih podataka otežano je raspolaganje zemljištem, što za posljedicu može imati neostvarivanje prihoda od zakupa, prodaje i drugog.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od spomeničke rente po četvornom metru. Nadalje se predlaže ustrojiti analitičke evidencije građevinskog i ostalog zemljišta, koje bi bila osnova za planiranje prihoda proračuna i donošenje akata o raspolaganju.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 152.798.883,00 kn, a ispravak vrijednosti 77.188.492,00 kn (odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 50.188.897,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 26.947.190,00 kn i zakup poslovnih prostora u iznosu 52.405,00 kn). Potraživanja za vlastite prihode (bez sumnjivih i spornih potraživanja) iznose 62.426.864,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 43.875.047,00 kn. Dospjela potraživanja najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 23.650.403,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 10.137.525,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 2.681.154,00 kn, koncesije u iznosu 1.535.355,00 kn, spomeničku rentu u iznosu 1.438.535,00 kn i naknadu za deponiranje otpada u iznosu 1.004.467,00 kn. Potraživanja za spomeničku rentu i naknadu za deponiranje otpada se odnose na ranije godine. Navedena potraživanja (vrijednosno najznačajnija, bez poreza na tvrtku) s rokom dospjeća do godinu dana iznose 8.630.313,00 kn, do tri godine iznose 19.038.522,00 kn, do pet godina iznose 10.097.450,00 kn, dok u glavnoj knjizi nema iskazanih potraživanja starijih od pet godina jer su otpisana ranijih godina. Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 559.127,00 kn (za zakup poslovnih prostora, najam stanova, spomeničku rentu i komunalnu naknadu) na temelju odluke gradonačelnika (prema prijedlogu inventurne komisije). Grad Sisak je donio pravilnik o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. (za potraživanja na koja se Uredba odnosi).

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode. Od drugih mjera naplate provode se usmene opomene (telefonom) za pravne osobe, obročna otplata o čemu se obavijesti objavljuju putem elektronskih medija.

Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljene ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), da su pojedina potraživanja veća ili približno jednaka godišnjem zaduženju (u omjer stavljena potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Grad Sisak ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera (primjerice koliko se potraživanja naplati po pojedinoj mjeri naplate, koliko je vrijeme provođenja pojedine mjere kao što je ovrha novčanih sredstava, te o drugim učincima). Također, grad Sisak nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda). Opomene se šalju i ovrhe na novčanim sredstvima se provode kontinuirano. Procedurom nije utvrđen minimalni iznos ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate. Ovrhe se provode, u pravilu na iznose veće od 500,00 kn, kako učinci mjera ne bi bili manji od troškova provedbe. Obavješćavanje stanovništva o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, do konca 2011. nije se provodilo. U 2012. obavijest o obvezi prijave promjena dostavljena je obveznicima uz rješenje o komunalnoj naknadi. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obvezan u roku od 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da se obzirom na iznos dospjelih potraživanja, sumnjivih, spornih i otpisanih potraživanja ne poduzimaju sve potrebne mjere naplate, poduzete mjere su nedostatne i ne daju očekivane rezultate, te se sustavno ne prate rezultati provedenih mjera.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo, te praćenje rezultata mjera kao osnovu za odlučivanje u postupanju s potraživanjima. Također, predlaže na primjeren način provoditi obavješćavanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor.

- Obavještavanje stanovništva

Grad Sisak obavještava stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja rada i pitanjima važnim za život stanovništva. Obavijesti se objavljuju u tiskanim, elektronskim i elektroničkim medijima. Obavještavanje stanovništva o značaju javnih prihoda i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života stanovništva (primjerice pojašnjavanje namjene pojedinih vrsta prihoda) se ne provodi.

Državni ured za reviziju predlaže na prihvatljiv način obavještavati stanovništvo o značaju javnih prihoda i utjecaju na uvjete života.

Općina Donji Kukuruzari

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Donji Kukuruzari kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Donji Kukuruzari je 113,78 km², a obuhvaća 15 naselja. Nalazi se u drugoj skupini područja od posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 645 stanovnika, 620 kućanstava i 990 stambenih jedinica.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Donji Kukuruzari, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala 19 zaposlenika, osam u općini Donji Kukuruzari i jedanaest u programu javnih radova. Općina Donji Kukuruzari ima jednog proračunskog korisnika s jednim zaposlenikom.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Donji Kukuruzari, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 3.242.623,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 104.622,00 kn ili za 3,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 5,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 7,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Donji Kukuruzari ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 17.

Tablica broj 17

Vlastiti prihodi općine Donji Kukuruzari ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	2.150	3.126	145,4
1.1.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	2.150	3.126	145,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.310	6.817	158,2
2.1.	Naknade za koncesiju	4.282	6.817	159,2
2.2.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	28	0	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	89.982	135.577	150,7
3.1.	Komunalna naknada	89.982	134.577	149,6
3.2.	Naknade za priključak	0	1.000	-
4.	Prihodi po posebnim propisima	78.947	48.731	61,7
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	400	1.663	415,8
4.2.	Doprinos za šume	77.315	47.023	60,8
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	1.232	45	3,7
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	51.345	-
	Ukupno	175.389	245.596	140,0

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Donji Kukuruzari koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 18.

Tablica broj 18

Potraživanja
općine Donji Kukuruzari koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	364.630	320.759	88,0
1.1.	Potraživanja za poreze	48.683	34.521	70,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	6.667	13.250	198,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	309.280	272.988	88,3
2.	Druga potraživanja	2.227	1.170	52,5
	Ukupno	366.857	321.929	87,7

c) Nalazi i preporuke

Općina Donji Kukuruzari ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Donji Kukuruzari na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinski porez koji se odnosi na porez na tvrtku naplaćuje Porezna uprava kroz rješenja o porezu na tvrtku. Dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume) ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Donji Kukuruzari nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) i naplatu prihoda obavlja jedna osoba, koja osim navedenih obavlja i sve računovodstveno - financijske poslove. Naplata općinskih poreza ugovorom je prenesena u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Donji Kukuruzari skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Donji Kukuruzari nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 34.521,00 kn, što je jedanaest puta više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 3.126,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Donji Kukuruzari treba u ugovoru zaključenom s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Donji Kukuruzari o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Donji Kukuruzari ima saznanja i da bi općina Donji Kukuruzari mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade se odnose na komunalnu naknadu i naknadu za priključak u iznosu 135.577,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 134.577,00 kn, što čini 54,8% vlastitih prihoda, odnosno 4,2% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 89.982,00 kn veći su za 44.595,00 kn ili 49,6%. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 269.487,00 kn, što je dva puta (200,2%) više od ostvarenog prihoda u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke općinskog vijeća. Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naknada se ne naplaćuje samo u jednom naselju (jer nema odgovarajuću komunalnu infrastrukturu), a u svim naseljima se ne naplaćuje za neizgrađeno građevinsko zemljište (zbog nepostojanja baze podataka i velikog broja vlasnika koji žive izvan Republike Hrvatske). Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog i stambenog prostora. Baza podataka obveznika komunalne naknade formirana je 1998. za pravne osobe, a 2000. za kućanstva. Baza se ažurira stalnim provjerama komunalnog redara na terenu (što je moguće s obzirom na relativno mali broj obveznika). Međutim, problem pri obračunu je veliki broj korisnika u sustavu socijalne skrbi (s obzirom da je područje općine Donji Kukuruzari od posebne državne skrbi), a čiji se status često mijenja. S obzirom da korisnici često sami ne prijave promjene vezane za nastanak ili prestajanje obveze, što su prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu dužni učiniti u roku 15 dana, a nadležne institucije ne obavještavaju općinu Donji Kukuruzari o nastanku promjena (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i drugi), općina Donji Kukuruzari u takvim slučajevima nema točne podatke za razrez i naplatu.

Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže općini Donji Kukuruzari ispitati mogućnost formiranja baze za naplatu komunalne naknade od neizgrađenog građevinskog zemljišta, odnosno mogućnost naplate navedenog prihoda.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Prihodi od poreza na kuće za odmor ostvaruju se na temelju odluke o općinskim porezima. Lokalna jedinica može ga uvesti prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12). Prihod od poreza na kuće za odmor u 2011. Općina Donji Kukuruzari nije ostvarila. Prihodi od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem ostvaruju se na temelju programa raspolaganja, koji do travnja 2011. Općina Donji Kukuruzari nije donijela.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od kuća za odmor.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 321.929,00 kn i manja su za 44.928,00 kn ili 12,2% u odnosu na početak godine. Na potraživanja za vlastite prihode odnosi se 320.758,00 kn (dospjelo je 296.177,00 kn). Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 269.487,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 34.521,00 kn i dane koncesije u iznosu 13.250,00 kn. Na potraživanja do godinu dana odnosi se 24.581,00 kn, do tri godine 57.595,00 kn, do pet godina 78.093,00 kn, a starija od pet godina iznose 153.439,00 kn (odnose se na porez na tvrtku i komunalnu naknadu). Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja. Unos podataka u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. Sustav vođenja evidencija potraživanja ne omogućuje ispis potraživanja po rokovima naplate.

Do 2011. se mjere prisilne naplate nisu provodile te je dio potraživanja otišao u zastaru. U 2011. za naplatu potraživanja provedene su ovrhe na novčanim sredstvima, te su potraživanja smanjena u odnosu na prethodno razdoblje. Na smanjenje potraživanja utjecalo je i rješavanje statusa vlasništva na nekretninama Republike Hrvatske (darovanja i otkupi), za koje je jedan od uvjeta da je korisnik nekretnine podmirio sve obveze prema jedinici lokalne samouprave. Obavještanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, se ne provodi. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obavezan u roku od 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu. Općina Donji Kukuruzari nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda).

Revizijom je utvrđeno da su potraživanja (pojedinačno po vrstama prihoda) veća od godišnjeg zaduženja, te da prihodi ostvareni u 2011. iznose najviše do 33,0% ukupnog zaduženja.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da su poduzete mjere u 2011. dale određene rezultate te da ih je, kao i sve druge mjere propisane zakonskim odredbama, potrebno kontinuirano i sustavno provoditi, ali i pratiti rezultate provedenih mjera.

Državni ured za reviziju predlaže obavještavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor, te kontinuirano provoditi sve mjera naplate. Također, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Nadalje, predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima.

Općina Dvor

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Dvor kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Dvor je 504,76 km², a obuhvaća 63 naselja. Općina Dvor u cijelosti pripada prvoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 5 803 stanovnika, 2 374 kućanstava i 4 081 stambenu jedinicu.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Dvor ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala devet zaposlenika. Općina Dvor ima tri proračunska korisnika s ukupno sedam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Dvor, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 8.523.207,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 221.360,00 kn ili za 2,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 17,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 17,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Dvor ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 19.

Tablica broj 19

Vlastiti prihodi općine Dvor ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	57.162	57.035	99,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	1.512	1.512	100,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	13.222	13.132	99,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	42.428	42.391	99,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	226.155	122.724	54,3
2.1.	Naknade za koncesiju	146.932	30.015	20,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	78.294	91.965	117,5
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	929	744	80,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	78.861	72.328	91,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	851.937	817.294	95,9
4.1.	Komunalni doprinos	17.799	4.838	27,2
4.2.	Komunalna naknada	829.638	806.081	97,2
4.3.	Naknade za priključak	4.500	6.375	141,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	298.095	436.187	146,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	260	1.122	431,5
5.2.	Doprinos za šume	297.835	435.065	146,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	9.857	10.717	108,7
	Ukupno	1.522.067	1.516.285	99,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Dvor koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 20.

Tablica broj 20

Potraživanja
općine Dvor koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.409.997	4.252.452	78,6
1.1.	Potraživanja za poreze	191.019	99.925	52,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	13.757	13.177	95,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	5.152.278	2.665.707	51,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	52.943	2.692.215	-
1.5.	Ispravak vrijednosti potraživanja	0	1.218.572	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	5.289	2.063	39,0
3.	Druga potraživanja	113.055	24.382	21,6
Ukupno		5.528.341	4.278.897	77,4

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Dvor ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, dio prihoda od nefinancijske imovine te upravnih i administrativnih pristojbi, naplatu obavlja općina Dvor na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Prihode od prodaje nefinancijske imovine koji se odnose na prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo naplaćuje trgovačko društvo za poslove nekretninama. Prihodi po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume), dio prihoda od nefinancijske imovine i upravnih i administrativnih pristojbi ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Dvor nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate iz nadležnosti općine Dvor obavlja četiri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Dvor. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Dvor skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Dvor nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 102.018,00 kn, što je gotovo dva puta više u odnosu na ostvarene prihode za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 57.035,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Dvor treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Dvor o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Dvor ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine u ukupnom iznosu 122.724,00 kn. Najveći dio prihoda se odnosi na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvarene u iznosu 91.965,00 kn, što čini 6,1% vlastitih prihoda, odnosno 1,1% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni u iznosu 78.294,00 kn, veći su za 13.671,00 kn ili 17,5%. Potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine koncem 2011. iznose 4.659,00 kn.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine se odnose na zakup poslovnih prostora i poljoprivrednog zemljišta. Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni u 2011. iznose 87.444,00 kn. Općina Dvor ima u vlasništvu poslovne prostore površine 2 482,2 m² (građevinski objekti ili poslovni prostori kao dijelovi objekta). Dio poslovnih prostora površine 758,2 m² koristi proračunski korisnik i komunalno društvo u vlasništvu općine Dvor, te općinski sud. Bez naknade se koriste poslovni prostori površine 386,0 m². Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se daju u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

S obzirom da općina Dvor, kao i većina lokalnih jedinica, daje poslovne prostore u zakup bez naknade, da navedene usluge nisu obuhvaćene programom javnih potreba, te da se troškovi vezani uz korištenje poslovnih prostora, kao što su električna energija, voda, otpad, komunalna i vodna naknada, te pričuva, ne obračunavaju ni ne naplaćuju, Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Odlukom o komunalnoj naknadi, između ostalog, utvrđena je naplata naknade za garažne prostore i neizgrađeno građevno zemljište. Prihodi od komunalne naknade za navedene nekretnine u 2011. nisu ostvareni, jer prema pisanom obrazloženju nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od komunalne naknade za garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 5.497.469,00 kn, a ispravak vrijednosti 1.218.572,00 kn i odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 939.905,00 kn i pružene usluge u iznosu 278.667,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode iznose 2.782.966,00 kn. Na koncu 2011. u poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja za porez na potrošnju u iznosu 2.093,00 kn i nedospjela potraživanja od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo. Sustav vođenja evidencija potraživanja ne omogućava skupni ispis potraživanja po dospelosti i rokovima naplate.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene (pisane i telefonom), te pokretane ovrhe na novčanim sredstvima. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona se ne provode. Za kašnjenje s plaćanjem nisu obračunavane zatezne kamate, osim kod ovrhe.

Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), da su pojedina potraživanja primjerice za komunalnu naknadu (vrijednosno najznačajnije potraživanje) 2,3 puta veća od godišnjeg zaduženja (u omjer stavljena potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Općina Dvor ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera (primjerice koliko se potraživanja naplati po pojedinoj mjeri naplate, koliko je vrijeme provođenja pojedine mjere kao što je ovrha novčanih sredstava, te o drugim učincima). Također, nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da s obzirom na iznos potraživanja, te sumnjivih i spornih potraživanja, poduzete mjere naplate nisu efikasne odnosno da se nije postigao očekivani rezultat.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo, te pratiti rezultate mjera kao osnovu za odlučivanje u postupanju s potraživanjima. Nadalje se predlaže u poslovnim knjigama iskazati sva potraživanja, te poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima. Također, predlaže za sva zakašnjela plaćanja obračunavati zatezne kamate.

Općina Gvozd

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Gvozd kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Gvozd je 214,27 km², a obuhvaća 19 naselja. Nalazi se u prvoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 008 stanovnika, 1 426 kućanstava i 2 875 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Gvozd ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala sedam zaposlenika. Općina Gvozd ima jednog proračunskog korisnika s dva zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Gvozd, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 4.917.497,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.407.461,00 kn ili za 22,3%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na porez na dohodak.

Vlastiti prihodi imaju udjel 15,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 19,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Gvozd ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 21.

Tablica broj 21

Vlastiti prihodi općine Gvozd ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	35.812	44.314	123,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.783	3.306	118,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	14.614	22.941	157,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	18.415	18.067	98,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	152.916	173.833	113,7
2.1.	Naknade za koncesiju	6.025	6.550	108,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	146.562	167.077	114,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	329	206	62,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	38.873	21.927	56,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	466.125	603.690	129,5
4.1.	Komunalni doprinos	30.040	52.980	176,4
4.2.	Komunalna naknada	402.685	540.710	134,3
4.3.	Naknade za priključak	33.400	10.000	29,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	73.284	89.657	122,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.837	2.118	115,3
5.2.	Doprinos za šume	71.447	87.539	122,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	211.828	11.506	5,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	9.490	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	211.828	2.016	1,0
	Ukupno	978.838	944.927	96,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Gvozd koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 22.

Tablica broj 22

Potraživanja općine Gvozd koncem 2010. i 2011.

u kn				
Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.587.097	1.458.665	91,9
1.1.	Potraživanja za poreze	277.558	155.410	56,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	117.723	95.385	81,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.176.186	1.204.744	102,4
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	15.630	0	-
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	0	3.126	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	622	492	79,1
3.	Druga potraživanja	129	0	-
Ukupno		1.587.848	1.459.157	91,9

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Gvozd ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine i prihoda od nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Gvozd na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku, kuće za odmor i korištenje javnih površina naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku, kuće za odmor i korištenje javnih površina. Dio prihoda od prodaje nefinancijske imovine koji se odnose na prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo naplaćuje trgovačko društvo za poslove nekretninama. Prihode po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume), upravnih i administrativnih pristojbi, te dio prihoda od nefinancijske imovine ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Gvozd nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate iz nadležnosti općine Gvozd obavljaju tri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Gvozd. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Gvozd skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Gvozd nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 155.410,00 kn, što je tri puta više u odnosu na ostvarene prihode za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 44.314,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Gvozd treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Gvozd o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Gvozd ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine u ukupnom iznosu 173.833,00 kn. Najveći dio prihoda se odnosi na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvarene u iznosu 167.077,00 kn, što čini 17,7% vlastitih prihoda, odnosno 0,3% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni u iznosu 146.562,00 kn, manji su za 20.515,00 kn ili 14,0%. Potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine koncem 2011. iznose 95.385,00 kn.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine se odnose na zakup poslovnih prostora, poljoprivrednog zemljišta i drugo. Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni u 2011. iznose 126.028,00 kn. Općina Gvozd raspolaže s 20 poslovnih prostora ukupne površine 1 029,3 m² od čega jedan poslovni prostor površine 139,1 m² koristi osnovna škola. U 2011. u zakupu je bilo 14 poslovnih prostora ukupne površine 564,0 m². Navedeni poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja ili su ugovori zaključeni s ranijim zakupcima u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11). Bez naknade, udrugama su dodijeljena tri poslovna prostora ukupne površine 184,6 m². Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana. Prosječna cijena zakupa iznajmljenih poslovnih prostora iznosi 16,00 kn/m², te je revizijom ocjenjeno da općina Gvozd nije iskazala prihode za poslovni prostor dodijeljene bez naknade u približnom iznosu 35.443,00 kn (utvrđeno na temelju površine poslovnog prostora i prosječne cijene zakupa). Dva prostora ukupne površine 141,6 m² nisu korištena (jedan jer je uništen, a drugi jer nema interesa).

S obzirom da općina Gvozd, kao i većina lokalnih jedinica, daje poslovne prostore u zakup bez naknade, da navedene usluge nisu obuhvaćene programom javnih potreba, Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 1.459.157,00 kn, od čega potraživanja za vlastite prihode iznose 1.456.031,00 kn (dospjelo 1.299.786,00 kn). Dospjela potraživanja najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 1.044.249,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 128.851,00 kn i zakup poslovnih prostora u iznosu 83.218,00 kn. Sustav vođenja evidencija potraživanja omogućava ispis potraživanja po rokovima naplate, osim za općinske poreze, prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo za koje su potraživanja iskazana zbirno, te komunalnu naknadu za potraživanja evidentirana do 2010. zbog manjkavosti programske podrške. Općina Gvozd je u 2010. počela koristiti novu programsku podršku vezanu za evidentiranje potraživanja od komunalne naknade. Na koncu 2011. u poslovnim knjigama nisu evidentirana nedospjela potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 47.886,00 kn i zakupa poljoprivrednog zemljišta. Za dio potraživanja unos podataka u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za općinske poreze u iznosu 136.059,00 kn (provela Porezna uprava) i komunalnu naknadu u iznosu 18.732,00 kn na temelju odluke načelnika (najvećim dijelom dužnicima koji su umrli a nemaju nasljednike). Potraživanja su otpisivana iako općina Gvozd nije donijela akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

S obzirom da općina Gvozd ima značajna potraživanja, te da je u 2011. otpisivala potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Za potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi, predlaže se donijeti interni akt.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene (pisane i telefonom), pokretane ovrhe na novčanim sredstvima, te prijavljivana potraživanja u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona se ne provode. Općina Gvozd nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda).

Revizijom je utvrđeno da su pojedina potraživanja, primjerice za komunalnu naknadu (vrijednosno najznačajnije potraživanje) gotovo dva puta veća od godišnjeg zaduženja (u omjer stavljena potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da s obzirom na iznos dospjelih potraživanja poduzete mjere naplate nisu efikasne odnosno da nije postignut očekivani rezultat.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Nadalje predlaže poboljšat sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima, te u poslovnim knjigama evidentirati sva potraživanja.

Općina Hrvatska Dubica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Hrvatska Dubica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Hrvatska Dubica je 129,35 km², a obuhvaća šest naselja. Nalazi se na području prve skupine posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 073 stanovnika, 850 kućanstava i 1 529 stambenih jedinica.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Hrvatska Dubica, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala osam zaposlenika. Općina Hrvatska Dubica ima jednog proračunskog korisnika s tri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Hrvatska Dubica, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 6.317.026,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.076.840,00 kn ili za 94,9%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na prihode od pomoći.

Vlastiti prihodi imaju udjel 26,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 15,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Hrvatska Dubica ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 23.

Tablica broj 23

Vlastiti prihodi općine Hrvatska Dubica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	18.226	42.330	232,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	0	27.343	-
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	5.809	4.233	72,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.417	10.754	86,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	121.037	173.947	143,7
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	118.385	173.310	146,4
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.652	637	24
3.	Upravne i administrativne pristojbe	13.261	721	5,4
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	261	721	276,2
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	13.000	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	194.915	259.602	133,2
4.1.	Komunalni doprinos	4.871	6.502	133,5
4.2.	Komunalna naknada	190.044	243.100	127,9
4.3.	Naknade za priključak	0	10.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	499.624	482.621	96,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	557	-
5.2.	Doprinos za šume	499.624	482.064	96,5
	Ukupno	847.063	959.221	113,2

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Hrvatska Dubica koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 24.

Tablica broj 24

Potraživanja
općine Hrvatska Dubica koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	267.937	449.783	167,9
1.1.	Potraživanja za poreze	95.035	110.680	116,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	82.095	213.242	259,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	90.807	125.861	138,6
Ukupno		267.937	449.783	167,9

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Hrvatska Dubica ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Hrvatska Dubica na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na tvrtku, kuće za odmor, korištenje javnih površina i potrošnju naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku, kuće za odmor i javne površine. Dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume) ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Hrvatska Dubica nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) i naplatu prihoda obavljaju dva zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Hrvatska Dubica. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Hrvatska Dubica skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima. Na traženje općine Hrvatska Dubica za 2011. dostavila je i podatke o broju provedenih mjera po vrsti poreza. Druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima) i drugo nije dostavila. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Hrvatska Dubica nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 95.035,00 kn, što je dvostruko više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 42.330,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Hrvatska Dubica treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Hrvatska Dubica o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Hrvatska Dubica ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Odlukom o komunalnoj naknadi, između ostalog, utvrđena je naplata naknade za garažne prostore i neizgrađeno građevno zemljište. Prihodi od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem ostvaruju se na temelju programa raspolaganja. U 2011. Općina Hrvatska Dubica nije ostvarila prihode od komunalne naknade za garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište, te od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem. Prihodi od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem nisu ostvareni jer na odluku o raspolaganju (prodaji) općinsko vijeće nije dalo suglasnost.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate komunalne naknade za garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 449.783,00 kn (dospjela su) i veća su za 181.846,00 kn ili 67,9% u odnosu na početak godine. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za prihode od imovine (potraživanja za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 110.575,00 kn utvrđena su u nadzoru koji je kod korisnika obavila Financijska policija), te potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade. Cjelokupni iznos se odnosi na potraživanja za vlastite prihode. Potraživanja se najvećim dijelom odnose na komunalnu naknadu u iznosu 125.861,00 kn, općinske poreze u iznosu 110.680,00 kn, eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 110.575,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 102.668,00 kn. Na potraživanja do godinu dana odnosi se 124.006,00 kn, a do tri godine 237.049,00 kn. Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja. Potraživanja su otpisivana ranijih godina, te nema potraživanja starijih od tri godine. Potraživanja su otpisivana, iako općina Hrvatska Dubica nije imala pravilnik ili drugi akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže otpise potraživanja provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Za potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi, predlaže se donijeti interni akt.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode.

Također, općina Hrvatska Dubica nije poduzimala mjere naplate (osim opomena) za komunalnu naknadu za fizičke osobe (stanovništvo). Prihodi od komunalne naknade ostvareni u 2011. iznose 243.100,00 kn, a potraživanja koncem godine 125.861,00 kn ili 51,8% ostvarenih prihoda (odnosi se na potraživanja do tri godine). Općina Hrvatska Dubica nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda), kojom bi se između ostalog utvrdili minimalni iznosi ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate.

Revizijom je utvrđeno da se za najveći dio vlastitih prihoda (bez doprinosa za šume) naplati znatno manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljene ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine, te da su za općinske poreze ukupna potraživanja višestruko veća od godišnjeg zaduženja (u omjer stavljena ukupna potraživanja i zaduženje za 2011.). Koeficijenti pokazuju neučinkovitost naplate, unatoč provedenim otpisima potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi mjere naplate potraživanja komunalne naknade za fizičke osobe (stanovništvo). Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo.

Općina Jasenovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Jasenovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Jasenovac je 161,88 km², a obuhvaća deset naselja. Pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 002 stanovnika, 877 kućanstava i 1 653 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Jasenovac ustrojani su jedinstveni upravni odjel i tajništvo. Koncem 2011. je imala 23 zaposlenika (od čega 17 u Programu dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama). Općina Jasenovac ima jednog proračunskog korisnika s ukupno tri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Jasenovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 6.654.415,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.591.374,00 kn ili za 28,0%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na prihode od kapitalnih pomoći.

Vlastiti prihodi imaju udjel 19,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 38,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Jasenovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 25.

Tablica broj 25

Vlastiti prihodi općine Jasenovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	38.958	42.564	109,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	320	0	-
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	12.426	8.181	65,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	26.212	34.383	131,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	154.939	88.319	57,0
2.1.	Naknade za koncesiju	14.785	8.010	54,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	139.874	79.730	57,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	280	579	206,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	32.437	644	2,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	656.753	694.915	105,8
4.1.	Komunalni doprinos	135.644	195.885	144,4
4.2.	Komunalna naknada	496.609	491.030	98,9
4.3.	Naknade za priključak	24.500	8.000	32,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	720.134	1.542.835	214,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	15.503	1.901	12,3
5.2.	Doprinos za šume	522.951	1.341.044	256,4
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	181.680	199.890	110,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	166.960	183.461	109,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	166.960	173.676	104,0
6.2.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	0	9.785	-
	Ukupno	1.770.181	2.552.738	144,2

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Jasenovac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 26.

Tablica broj 26

Potraživanja općine Jasenovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.311.003	701.927	53,5
1.1.	Potraživanja za poreze	178.339	175.907	98,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	8.515	52.133	612,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.124.149	473.887	42,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	66.998	78.376	117,0
3.	Druga potraživanja	155.677	222	0,1
	Ukupno	1.533.678	780.525	50,9

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Jasenovac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Jasenovac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i korištenje javnih površina naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku i korištenje javnih površina. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, dio prihoda po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume) i prihoda od nefinancijske imovine ostvaruje se na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Jasenovac nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate iz nadležnosti općine Jasenovac obavlja tri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Jasenovac. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Jasenovac skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, i drugo ne dostavlja Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Jasenovac nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 175.907,00 kn, što je četiri puta više u odnosu na ostvarene prihode za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 42.564,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Jasenovac treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Jasenovac o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Jasenovac ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata spomeničke rente je utvrđena odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12), a plaća se po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, a visinu propisuje lokalna jedinica. Odluku o spomeničkoj renti općina Jasenovac je donijela u rujnu 2011., a prema pisanom očitovanju u tijeku je utvrđivanje obveznika. Općinskom odlukom uvedena je naplata poreza na kuće za odmor, ali prihodi nisu ostvareni. Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe poreza na kuće za odmor preneseni su Poreznoj upravi odlukom iz 2001. kojom je utvrđeno da će Porezna uprava obavljati utvrđivanje poreza na osnovi podataka kojima raspolaže, podataka koje su dužni dostaviti porezni obveznici prema zakonskim odredbama i podataka koje je dužna dostaviti općinska služba. Porez na kuće za odmor općinski je porez kojeg plaćaju pravne i fizičke osobe koje su vlasnici kuća za odmor prema uvjetima koje propiše grad ili općina u skladu s odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12).

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od kuća za odmor. Nadalje predlaže ubrzati formiranje baze obveznika plaćanja spomeničke rente po četvornom metru te naplatu navedenog prihoda.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 780.525,00 kn, od čega se na potraživanja za prihode obuhvaćene revizijom odnosi 780.303,00 kn (dospjelo je 637.219,00 kn). Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja odnose se na komunalnu naknadu 344.518,00 kn, porez na tvrtku 120.228,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u iznosu 68.376,00 kn i porez na potrošnju 50.949,00 kn. Općina Jasenovac uz navedena potraživanja na koncu 2011. u poslovnim knjigama ima iskazana i nedospjela potraživanja po osnovi prodaje i višegodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu 1.785.625,00 kn, koja su evidentirana na računima nedospjele naplate prihoda.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene (pisane i telefonom) i pokretane ovrhe na novčanim sredstvima. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona do konca 2011. se nisu provodile. Općina Jasenovac je u 2012. donijela proceduru obračuna i naplate vlastitih prihoda.

Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljene ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da s obzirom na iznos dospjelih potraživanja poduzete mjere naplate nisu efikasne odnosno da nije postignut očekivani rezultat.

Državni ured za reviziju predlaže u cilju povećanja učinkovitosti naplate prihoda poduzimati sve potrebne mjere naplate.

Općina Lekenik

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Lekenik kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Lekenik je 228,57 km², a obuhvaća 18 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 6 043 stanovnika, 2 134 kućanstava i 4427 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Lekenik ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Lekenik je imala 28 zaposlenika (od čega devet u programu pomoć u kući starijim osobama i devet u vlastitom pogonu). Općina Lekenik ima dva proračunska korisnika s ukupno 11 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Lekenik, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 10.351.162,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 426.672,00 kn ili za 4,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 27,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Lekenik ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 27.

Tablica broj 27

Vlastiti prihodi općine Lekenik ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	369.401	441.951	119,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	273.893	346.939	126,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	50.750	50.359	99,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	44.758	44.653	99,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	184.679	328.290	177,8
2.1.	Naknade za koncesiju	13.550	13.500	99,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	81.039	165.489	204,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	90.090	149.301	165,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.699	215	8,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.270.811	1.272.417	100,1
4.1.	Komunalni doprinos	218.744	89.415	40,9
4.2.	Komunalna naknada	994.849	1.107.277	111,3
4.3.	Naknade za priključak	57.218	75.725	132,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.001.468	899.495	89,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	15.109	-
5.2.	Doprinos za šume	323.524	386.510	119,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	677.944	497.876	73,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	78.133	335.190	429,0
	Ukupno	2.907.191	3.277.558	112,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Lekenik koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 28.

Tablica broj 28

Potraživanja općine Lekenik koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.390.829	1.966.988	141,4
1.1.	Potraživanja za poreze	839.547	644.367	76,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	22.950	25.821	112,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	341.041	592.561	173,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	187.291	212.699	113,6
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	0	491.540	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	418.289	380.399	90,9
3.	Druga potraživanja	0	3.496	-
Ukupno		1.809.118	2.350.883	129,9

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Lekenik ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Lekenik na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume) ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Lekenik nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate iz nadležnosti općine Lekenik obavljaju četiri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Lekenik. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Lekenik skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Lekenik nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 644.367,00 kn, što je za 202.416,00 kn više u odnosu na ostvarene prihode za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 441.951,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Lekenik treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Lekenik o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Lekenik ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. su iskazana u iznosu 2.350.883,00 kn, a trebala su biti iskazana u iznosu 1.865.943,00 kn, odnosno manja za 484.940,00 kn (iskazano zbog pogrešnog načina u evidentiranju prijenosa sredstava proračunskim korisnicima). Potraživanja za vlastite prihode iznose 1.621.866,00 kn i u cijelosti su dospjela. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 516.489,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u iznosu 380.399,00 kn, porez na kuće za odmor u iznosu 287.136,00 kn i porez na tvrtku u iznosu 240.752,00 kn. Sustav unosa potraživanja u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i u glavnoj knjizi za dio potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene (pisane i telefonom), pokretane ovrhe na novčanim sredstvima i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se provode. Općina Lekenik nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda).

Revizijom je utvrđeno da se u pojedinim slučajevima naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), te da je dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da s obzirom na iznos dospjelih potraživanja poduzete mjere naplate nisu efikasne, odnosno da nije postignut očekivani rezultat.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Nadalje, predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima.

Općina Lipovljani

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Lipovljani kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Lipovljani je 108,70 km², a obuhvaća četiri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 466 stanovnika, 1 152 kućanstava i 1 433 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Lipovljani ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala osam zaposlenika. Općina Lipovljani ima jednog proračunskog korisnika sa sedam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Lipovljani, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 7.830.554,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.007.084,00 kn ili za 14,8%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na prihode od kapitalnih pomoći.

Vlastiti prihodi imaju udjel 46,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 42,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Lipovljani ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 29.

Tablica broj 29

Vlastiti prihodi općine Lipovljani ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	72.810	63.000	86,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (javne površine)	6.341	8.356	131,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	32.411	23.671	73,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	34.058	30.973	90,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.181.550	2.187.888	100,3
2.1.	Naknade za koncesiju	44.971	1.038	2,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	43.412	162.573	374,5
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.093.167	2.024.277	96,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	39.823	65.765	165,1
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	36.618	65.765	179,6
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	3.205	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	406.041	548.209	135,0
4.1.	Komunalni doprinos	44.801	68.271	152,4
4.2.	Komunalna naknada	334.320	453.038	135,5
4.3.	Naknade za priključak	26.920	26.900	99,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	459.423	480.257	108,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	4.143	5.539	133,7
5.2.	Doprinos za šume	455.280	474.718	104,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.673	4.764	284,8
	Ukupno	3.161.320	3.349.883	106,0

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Lipovljani koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 30.

Tablica broj 30

Potraživanja općine Lipovljani koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	876.884	1.327.978	151,4
1.1.	Potraživanja za poreze	83.832	82.943	98,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	22.105	420.041	1.900,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	690.019	742.778	107,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	80.928	82.216	101,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	42.758	37.992	88,9
	Ukupno	919.642	1.365.970	148,5

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Lipovljani ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, upravnih i administrativnih pristojbi, te dio prihoda od nefinancijske imovine, naplatu obavlja općina Lipovljani na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i javne površine naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i korištenje javnih površina, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Prihode po posebnim propisima (od kojih je najznačajniji doprinos za šume), te dio prihoda od nefinancijske imovine (od kojih je najznačajnija naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Lipovljani nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate prihoda iz nadležnosti općine Lipovljani obavljaju tri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Lipovljani. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Lipovljani skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Lipovljani nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 82.943,00 kn, što je za 31,7% više u odnosu na ostvarene prihode za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 63.000,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Lipovljani treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Lipovljani o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Lipovljani ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade koji se odnose na komunalnu naknadu, doprinos i naknadu za priključak ostvareni su u iznosu 548.209,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 453.038,00 kn, što čini 13,5% vlastitih prihoda, odnosno 5,8% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 334.320,00 kn, veći su za 118.718,00 kn ili 35,5%. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 511.064,00 kn, što je za 12,8% više od ostvarenih prihoda u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine u potpunosti ili djelomično oslobođene od plaćanja komunalne naknade, uvjeti i razlozi za privremeno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Odlukom je naplata komunalne naknade utvrđena za sva naselja na području općine Lipovljani i to za stambeni, poslovni i garažni prostor, građevno zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevno zemljište.

Usklađivanje baze podataka o obveznicima komunalne naknade provodi se kontinuirano na temelju prijave obveznika (korisnika ili vlasnika), saznanja komunalnog redara i drugih. Sveobuhvatno usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade sa stanjem na terenu nije provedeno od 2002. Baza obveznika komunalne naknade sadrži podatke o 1 218 obveznika. Revizijom je ocijenjeno da bi općina Lipovljani trebala provesti sveobuhvatno usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem na terenu.

Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže općini Lipovljani uskladiti podatke u bazi obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem, što bi pridonijelo učinkovitijoj naplati komunalne naknade.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općinskom odlukom uvedena je naplata poreza na kuće za odmor. Prihodi u 2011. nisu ostvareni. Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe poreza na kuće za odmor preneseni su Poreznoj upravi odlukom iz 2001. kojom je utvrđeno da će Porezna uprava obavljati utvrđivanje poreza na osnovi podataka kojima raspolaže, podataka koje su dužni dostaviti porezni obveznici prema zakonskim odredbama i podataka koje je dužna dostaviti općinska služba. Porez na kuće za odmor je općinski porez kojeg plaćaju pravne i fizičke osobe koje su vlasnici kuća za odmor prema uvjetima koje propiše grad ili općina u skladu s odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12). Za naplatu prihoda od poreza na kuće za odmor, prema zakonskim odredbama, obveznici su sami dužni prijaviti obvezu plaćanja ili nastale promjene. Općina Lipovljani nije provodila obavješćavanje obveznika o ovoj obvezi, kao jednu od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda. Odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od kuća za odmor s obzirom da je uveden (utvrđen) odlukom o općinskim porezima. Također, predlaže obavješćavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene o kućama za odmor.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 1.365.970,00 kn, od čega se na potraživanja za vlastite prihode odnosi 1.256.899,00 kn (dospjelo je 959.061,00 kn bez općinskih poreza). Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja odnose se na komunalnu naknadu 511.064,00 kn, naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina 231.506,00 kn i komunalni doprinos 182.064,00 kn. Sustav vođenja evidencija potraživanja omogućava ispis potraživanja po rokovima naplate, osim za komunalnu naknadu do 2009. zbog manjkavosti programske podrške. Općina Lipovljani je u 2010. počela koristiti novu programsku podršku vezanu za evidentiranje potraživanja od komunalne naknade. Na koncu 2011. u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu 138.642,00 kn. Općina Lipovljani je u 2012. donijela proceduru o naplati dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže otpise potraživanja provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

Za naplatu prihoda (potraživanja) do konca 2011. osim opomena (pisanih i telefonom) nisu poduzimane druge mjere naplate, te je dio potraživanja u zastari. Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljene ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.) te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju predlaže da u cilju povećanja učinkovitosti naplate prihoda poduzimati sve potrebne mjere naplate, a u poslovnim knjigama evidentirati sva potraživanja.

Općina Majur

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Majur kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Majur je 67,96 km², a obuhvaća 11 naselja. Pripada prvoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 192 stanovnika, 496 kućanstava i 818 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Majur ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala pet zaposlenika. Općina Majur ima jednog proračunskog korisnika s dva zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Majur, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 2.115.012,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 28.554,00 kn ili za 1,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 15,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 14,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Majur ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 31.

Tablica broj 31

Vlastiti prihodi općine Majur ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	14.280	35.898	251,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	10.275	26.159	254,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	0	672	-
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	4.005	9.067	226,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	7.855	3.830	48,8
2.1.	Naknade za koncesiju	2.653	3.830	144,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	5.202	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	200.299	233.119	116,4
4.1.	Komunalni doprinos	6.704	3.679	54,9
4.2.	Komunalna naknada	193.595	223.440	115,4
4.3.	Naknade za priključak	0	6.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	66.009	36.481	55,3
5.1.	Doprinos za šume	179	656	366,5
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	65.830	35.825	54,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	41.308	0	-
	Ukupno	329.751	309.328	93,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Majur koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 32.

Tablica broj 32

Potraživanja
općine Majur koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	226.790	200.909	88,6
1.1.	Potraživanja za poreze	24.925	16.073	64,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	32.222	35.306	109,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	163.797	143.684	87,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	5.846	0	-
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	5.846	-
2.	Druga potraživanja	5.418	148	2,7
	Ukupno	232.208	201.057	86,6

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Majur ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima naplatu obavlja općina Majur na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Dio prihoda po posebnim propisima ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Majur nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate iz nadležnosti općine Majur obavljaju dva zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Majur. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Majur skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Majur nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 16.073,00 kn, što je gotovo polovica ostvarenih prihoda za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 35.898,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Majur treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Majur o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Majur ima saznanja i da bi mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Prihodi od naknade za grobno mjesto i godišnje grobne naknade ostvaruju se na temelju Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Navedeni prihodi do konca 2011. nisu ostvareni. Odluka o utvrđivanju visine grobnih naknada na području općine Majur donesena je u prosincu 2011., a prikupljanje podataka o obveznicima plaćanja i izdavanje rješenja je u tijeku.

Državni ured za reviziju predlaže ubrzati postupak prikupljanja podataka o obveznicima plaćanja grobne naknade, te ostvarivati prihode od naknade za grobno mjesto i godišnje grobne naknade.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 201.057,00 kn, od čega se na potraživanja za vlastite prihode odnosi 155.311,00 kn (dospjelo je 131.820,00 kn). Dospjela potraživanja odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 115.747,00 kn i općinske poreze u iznosu 16.073,00 kn. Sustav vođenja evidencija potraživanja ne omogućava skupni ispis potraživanja po rokovima naplate.

Do konca 2011. za naplatu prihoda (potraživanja) osim opomena (pisanih i telefonom) nisu poduzimane druge mjere naplate, te je dio potraživanja otišao u zastaru. Općina Majur nema utvrđenu pisanu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda). Zatezne kamate naplaćuju se za obračunate vrijednosti zateznih kamata veće od 50,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže u cilju povećanja učinkovitosti naplate prihoda poduzimati sve potrebne mjere, te naplatiti kamate za sva zakašnjela plaćanja neovisno o iznosu zateznih kamata. Nadalje predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Također, predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima.

Općina Martinska Ves

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Martinska Ves kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Martinska Ves je 125,05 km², a obuhvaća 16 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 501 stanovnika, 1 187 kućanstava i 1 584 stambene jedinice.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Martinska Ves, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala sedam zaposlenika. Općina Martinska Ves nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Martinska Ves, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 3.616.961,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 809.879,00 kn ili za 18,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 20,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 33,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Martinska Ves ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 33.

Tablica broj 33

Vlastiti prihodi općine Martinska Ves ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	16.121	16.250	100,8
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	3.637	2.570	70,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.484	13.680	109,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	265.765	438.191	164,9
2.1.	Naknade za koncesiju	12.552	21.022	167,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	233.921	408.319	174,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	19.292	8.850	45,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	28.744	39.057	135,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	423.985	482.504	113,8
4.1.	Komunalni doprinos	0	23.596	-
4.2.	Komunalna naknada	423.985	458.908	108,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	59.276	77.191	130,2
5.1.	Doprinos za šume	31.938	32.826	102,8
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	27.338	44.365	162,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	125.634	172.439	137,3
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	125.634	172.439	137,3
6.2.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	274.434	0	-
	Ukupno	1.068.325	1.225.632	114,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Martinska Ves koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 34.

Tablica broj 34

Potraživanja
općine Martinska Ves koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.446.483	2.153.816	88,0
1.1.	Potraživanja za poreze	99.752	74.478	74,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.099.841	984.541	89,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.246.890	1.094.015	87,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	0	782	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.956.972	1.784.533	91,2
3.	Druga potraživanja	10.036	28.751	286,5
Ukupno		4.413.491	3.967.100	89,9

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Martinska Ves ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Martinska Ves na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju i tvrtku naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku. Dio prihoda od nefinancijske imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, te dio prihoda po posebnim propisima ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Martinska Ves nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) i naplatu prihoda obavljaju dva zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Martinska Ves. Naplata općinskih poreza ugovorom je prenesena u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Martinska Ves skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Martinska Ves nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 74.478,00 kn, što je četiri i po puta više u odnosu na prihode za 2011. koji su iznosili 16.250,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Martinska Ves treba zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi ugovorila obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Martinska Ves o izdanim rješenjima za naplatu poreza na tvrtke, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Martinska Ves ima saznanja i da bi općina Martinska Ves mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata spomeničke rente je utvrđena odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12), plaća se po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, a visinu propisuje svojom odlukom općina Martinska Ves. Prema registru kulturnih dobara, općina Martinska Ves ima nepokretnih kulturnih dobara. Naplata komunalne naknade, između ostalog, utvrđena je odlukom o komunalnoj naknadi za neizgrađeno građevinsko zemljište. Navedeni prihodi u 2011. nisu ostvareni. Prihodi od poreza na kuće za odmor nisu ostvareni do konca 2011., a u 2012. djelomično se započelo s razrezom. Baza za naplatu poreza na kuće za odmor nije u potpunosti formirana, već se podaci koriste iz baze komunalne naknade, a naplata obavlja osobama koje imaju dvije nekretnine na području općine Martinska Ves.

Obavješćavanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, se ne provodi. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12), propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obavezan u roku 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od spomeničke rente po četvornom metru i komunalne naknade za neizgrađeno građevinsko zemljište. Predlaže se sustavno ažurirati bazu obveznika poreza na kuće za odmor u skladu s propisima koji reguliraju definiranje pojma kuće za odmor. Nadalje predlaže obavijestiti obveznika o obvezi prijave promjene podataka o kućama za odmor i komunalnoj naknadi.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 3.967.100,00 kn, od čega se 3.836.717,00 kn odnosi na potraživanja za vlastite prihode (dospjelo je 1.187.621,00 kn). Nedospjela potraživanja najvećim dijelom odnose se na potraživanja od prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta. Dospjela potraživanja najvećim dijelom odnose se na komunalnu naknadu u iznosu 881.624,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u iznosu 104.062,00 kn i porez na tvrtku u iznosu 63.510,00 kn. Potraživanja za vlastite prihode s rokom dospijeca do godinu dana iznose 298.302,00 kn, do tri godine iznose 191.091,00 kn, do pet godina iznose 290.171,00 kn, a starija od pet godina iznose 288.788,00 kn.⁹

⁹ Bez grobnih naknada za koje Općina nema podatke o dospelosti.

Za naplatu prihoda (potraživanja) u 2011. odobran je reprogram dugova, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima i zabilježbe na nekretninama. Do 2011. mjere prisilne naplate se nisu provodile, zbog čega je dio potraživanja otišao u zastaru. Općina Martinska Ves nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda), kojom bi se između ostalog utvrdili minimalni iznosi ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate. Mjere naplate poduzimaju se otprilike jednom godišnje ili nakon nepodmirivanja obveza za dva tromjesečja.

Revizijom je utvrđeno da potraživanja za komunalnu naknadu čine 74,2% potraživanja za vlastite prihode. Naplata komunalne naknade manja je od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), a potraživanja su koncem 2011. dva i po puta veća od prihoda za 2011. (u omjer stavljena potraživanja koncem 2011. i prihod za 2011.).

Državni ured za reviziju predlaže kontinuirano provoditi sve potrebne mjere naplate, te pratiti rezultate provedenih mjera. Također, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo.

- Obavještavanje stanovništva

Obavještavanje stanovništva o značaju javnih prihoda i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života stanovništva, općina Martinska Ves ne provodi (primjerice pojašnjavanje namjene pojedinih vrsta prihoda).

Državni ured za reviziju predlaže obavještavati stanovništvo o značaju javnih prihoda i njihovu utjecaju na uvjete života.

Općina Popovača

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Popovača kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Popovača je 216,75 km², a obuhvaća 13 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 11 952 stanovnika, 3 882 kućanstva i 6742 stambene jedinice.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Popovača, ustrojeni su upravni odjel za proračun i opću upravu, te upravni odjel za komunalni sustav. Koncem 2011. je imala jedanaest zaposlenika. Općina Popovača ima dva proračunska korisnika s ukupno 29 zaposlenika.

a) **Prihodi**

Ukupni prihodi općine Popovača, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 27.846.032,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 5.040.557,00 kn ili za 15,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 66,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 56,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Popovača ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 35.

Tablica broj 35

Vlastiti prihodi
općine Popovača ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	432.581	474.848	109,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	215.340	219.222	101,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	95.990	118.943	123,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	121.251	136.683	112,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	9.471.618	10.551.105	111,4
2.1.	Naknade za koncesiju	75.548	86.380	114,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	584.873	891.295	152,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	8.810.948	9.573.430	108,7
2.4.	Naknade za ceste	249	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.507.441	129.702	5,2
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.425.860	37.560	1,5
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	81.581	92.142	112,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.737.829	2.998.922	109,5
4.1.	Komunalni doprinos	321.293	157.908	49,1
4.2.	Komunalna naknada	2.095.161	2.572.869	122,8
4.3.	Naknade za priključak	321.375	268.145	83,4
5.	Prihodi po posebnim propisima	948.762	1.077.746	113,6
5.1.	Prihodi državne uprave	5.100	3.499	68,6
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	78.114	38.954	49,9
5.3.	Doprinos za šume	231.363	358.192	154,8
5.4.	Ostali prihodi po posebnim propisima	634.185	677.101	106,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	5.791.444	385.974	6,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	5.780.423	342.454	5,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	9.020	42.401	470,1
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	2.001	1.119	55,9
	Ukupno	21.889.675	15.618.297	71,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Popovača koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 36.

Tablica broj 36

Potraživanja
općine Popovača koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.300.063	8.924.758	168,4
1.1.	Potraživanja za poreze	838.315	833.367	99,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	2.606.387	5.792.957	222,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.855.361	2.298.434	123,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	6.883.839	6.349.336	92,2
3.	Druga potraživanja	43.658	14.780	33,9
	Ukupno	12.227.560	15.288.874	125,0

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Popovača ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine, po posebnim propisima i općinskih poreza (porez na korištenje javnih površina), naplatu obavlja općina Popovača na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnosi na porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, te rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Za dio prihoda po posebnim propisima (naknada za deponiranje otpada) obračun i naplatu obavlja trgovačko društvo u suvlasništvu općine Popovača (dalje u tekstu: Društvo). Dio prihoda po posebnim propisima (doprinosi za šume), prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina), te upravnih i administrativnih pristojbi ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Popovača nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) i naplata prihoda obavlja se u oba upravna odjela, odnosno obavlja ih četiri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Popovača. Naplata općinskih poreza ugovorom je prenesena u nadležnost Porezne uprave, a naknade za deponiranje u nadležnost Društva. Porezna uprava dostavlja općini Popovača skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Popovača nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja, bez poreza na korištenje javnih površina, koncem 2011. iznose 785.512,00 kn, što je dva puta više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 391.384,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Popovača treba u ugovoru zaključenom s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Popovača o izdanim rješenjima za naplatu poreza na tvrtke, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Popovača ima saznanja i da bi općina Popovača mogla samo obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od naknade iz cijene komunalne usluge odvoza otpada za održavanje i gradnju objekata komunalne infrastrukture

Obračun i naplatu prihoda od naknade iz cijene komunalne usluge odvoza otpada za održavanje i gradnju objekata komunalne infrastrukture (dalje u testu: naknade za deponiranje otpada), općina Popovača je povjerila komunalnom društvu u svom suvlasništvu. S društvom općina Popovača nije zaključila ugovor o uvjetima naplate naknade za deponiranje, već je odlukom poglavarstva iz prethodnih godina, odredila da ju je društvo jednom godišnje obvezno izvijestiti o prikupljenim i utrošenim sredstvima. Društvo dostavlja skupno izvješće, ali općina Popovača nema dodatnih informacija o potraživanjima (dospjelim i nedospjelim), o provedenim mjerama naplate i drugom. Naplata se obavlja od građana i pravnih osoba putem računa za obavljenу uslugu odvoza otpada. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), naknada za deponiranje otpada prihod je jedinice lokalne samouprave, te naplaćenu naknadu društvo treba uplaćivati u proračun općine Popovača. Revizijom je utvrđeno da je u 2011. Općina Popovača u poslovnim knjigama iskazala prihode u iznosu 16.923,00 kn, a prema izvješću društvo je prikupilo sredstva u iznosu 337.758,00 kn. Za razliku u iznosu 320.835,00 kn nisu iskazana potraživanja. U 2010. prihodi su ostvareni u iznosu 877.298,00 kn. Prihodi od naknade za deponiranje otpada su namjenski prihodi iz kojih se financira održavanje i gradnja komunalne infrastrukture, te je neučinkovita naplata utjecala izravno na održavanje i gradnju komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s društvom o naplati naknade za deponiranje otpada kako bi se uredili međusobni odnosi, rokovi uplate prikupljenih sredstava, način izvještavanja o svim važnim elementima vezanim uz ostvarivanje prihoda. Također, predlaže evidentirati potraživanja i poduzimati mjere za naplatu prihoda od naknade za deponiranje otpada za 2011.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade se odnose na komunalnu naknadu i naknadu za priključak u ukupnom iznosu 2.998.922,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 2.572.869,00 kn, što čini 16,5% vlastitih prihoda, odnosno 9,2% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 2.095.161,00 kn, veći su za 477.708,00 kn ili 22,8%. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 858.426,00 kn što čini 33,4% ostvarenih prihoda u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruju na temelju odluke općinskog vijeća. Naknada se naplaćuje na temelju rješenja za poslovni i stambeni prostor, a za neizgrađeno građevinsko zemljište i garažni prostor se ne naplaćuje. Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog i stambenog prostora. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Revizijom je utvrđeno da u više slučajeva vlasnici odnosno korisnici nisu pravodobno prijavili nastalu promjenu. Baza podataka obveznika komunalne naknade je formirana 1995., nova izmjera je obavljena 2000., od kada nije obavljano sveobuhvatno usklađenje baze sa stanjem na terenu. Ažuriranje se obavlja na temelju prijave obveznika, kod priključivanja objekata na komunalnu infrastrukturu, legalizacije stambenih objekata i drugo.

Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti bazu podataka sa stvarnim stanjem, te preispitati mogućnost prikupljanja prihoda od komunalne naknade za garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište.

- Potpunost i pravodobnost naplate prihoda

Potraživanja koncem 2011. iznose 15.288.874,00 kn i veća su za 3.061.314,00 kn ili 25,0% u odnosu na početak godine. Na potraživanja za vlastite prihode odnosi se 13.807.294,00 kn (dospjelo je 3.023.305,00 kn). Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja se odnose na komunalnu naknadu u iznosu 856.707,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u iznosu 680.068,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 509.040,00 kn i prodaju poljoprivrednog zemljišta u iznosu 347.835,00 kn. Na potraživanja (bez općinskih poreza i poljoprivrednog zemljišta), do godinu dana se odnosi 814.847,00 kn, do tri godine 221.024,00 kn, do pet godina 182.156,00 kn, a starija od pet godina iznose 235.802,00 kn. Tijekom 2011., otpisana su potraživanja u iznosu 6.222,00 kn, iako općina Popovača nije imala pravilnik ili drugi akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže otpise potraživanja provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Za potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi, predlaže se donijeti interni akt.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene, odobravana obročna otplata, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, zabilježbe na nekretnine i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode. Općina Popovača nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda), kojom bi se između ostalog utvrdili minimalni iznosi ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate. Opomene se šalju obveznicima dva puta, a ovrhe jednom godišnje. Obavještanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, se ne provodi. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obavezan u roku od 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Revizijom je utvrđeno da za prihode na čiju naplatu općina Popovača ima utjecaj (uglavnom komunalna naknada), potraživanja su nešto veća koncem godine u odnosu na početak, ali naplata u 2011. iznosi 96,6% zaduženja za 2011.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Nadalje predlaže obavještavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor.

- Obavještavanje stanovništva

Obavijesti o radu općine Popovača objavljuju se i prezentiraju stanovništvu na više načina, ali se ne provodi samo obavještavanje o značaju javnih prihoda i utjecaju na uvjete života stanovništva (primjerice pojašnjavanje namjene pojedinih vrsta prihoda).

Državni ured za reviziju predlaže obavještavati stanovništvo o značaju javnih prihoda i njihovu utjecaju na uvjete života.

Općina Sunja

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Sunja kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Sunja je 288,41 km², a obuhvaća 40 naselja. Nalazi se u drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 5 745 stanovnika, 2 240 kućanstava i 3 656 stambenih jedinica.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Sunja, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala 49 zaposlenih, od čega 11 u jedinstvenom upravnom odjelu, 15 u komunalnom pogonu, 11 prema programu javnih radova i 11 prema programu pomoć u kući starijim osobama.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Sunja, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 9.643.438,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 655.581,00 kn ili za 6,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 10,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 16,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Sunja ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 37.

Tablica broj 37

Vlastiti prihodi općine Sunja ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	89.445	93.974	105,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	6.410	6.807	106,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	21.493	17.803	82,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	61.542	69.364	112,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	57.804	66.013	114,2
2.1.	Naknade za koncesiju	15.000	12.000	80,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	42.804	54.013	126,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	88.470	21.176	23,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	290.524	442.590	152,3
4.1.	Komunalni doprinos	4.385	13.342	304,0
4.2.	Komunalna naknada	281.139	424.248	150,9
4.3.	Naknade za priključak	5.000	5.000	100,0
5.	Prihodi po posebnim propisima	571.644	976.818	170,9
5.1.	Doprinos za šume	304.137	462.260	152,0
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	267.507	514.558	192,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	5.603	5.792	103,4
	Ukupno	1.103.490	1.606.363	145,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Sunja koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 38.

Tablica broj 38

Potraživanja općine Sunja koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.238.053	1.087.112	87,8
1.1.	Potraživanja za poreze	358.169	306.304	85,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	30.932	90.543	292,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	440.853	556.936	126,3
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	408.099	133.329	32,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	528	530	100,4
3.	Druga potraživanja	32.889	24.802	75,4
	Ukupno	1.271.470	1.112.444	87,5

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Sunja ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine, prihode od prodaje nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Sunja na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na tvrtku, kuće za odmor i potrošnju naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Dio prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume) ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Sunja nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) i naplatu prihoda obavljaju tri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Sunja. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Sunja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima) i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Sunja nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 306.304,00 kn, što je trostruko više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 93.975,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Sunja treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Sunja o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Sunja ima saznanja i da bi općina Sunja mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata komunalne naknade utvrđena je odlukom o komunalnoj naknadi, između ostalog, za garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište. Navedeni prihodi u 2011. nisu ostvareni.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od komunalne naknade za garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 1.112.444,00 kn. Cjelokupni iznos se odnosi na potraživanja za vlastite prihode. Potraživanja se najvećim dijelom odnose na komunalnu naknadu u iznosu 367.046,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 247.591,00 kn, grobnu naknadu u iznosu 101.465,00 kn i isporuku vode u iznosu 90.686,00 kn. Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja. Unos podataka u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. Sustav vođenja evidencija potraživanja ne omogućava ispis potraživanja po rokovima naplate.

Za naplatu prihoda (potraživanja) od komunalne naknade do konca 2011. osim opomena nisu poduzimane druge mjere naplate. Prihodi od komunalne naknade u 2011. ostvareni su u iznosu 424.248,00 kn, što je više za 143.109,00 kn ili 50,9% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje prihoda ostvareno je zbog uvođenja komunalne naknade u nova naselja i ažuriranja baze (provjera na terenu) koje je započelo 2011. Potraživanja koncem godine iznose 367.046,00 kn ili 86,5% prihoda ostvarenih u 2011. (prema povećanom razrezu). Općina Sunja nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda), kojom bi se između ostalog utvrdili minimalni iznosi ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate.

Obavješćavanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, se ne provodi.

Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obvezan u roku od 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Revizijom je utvrđeno da se za najveći dio vlastitih prihoda naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima. Nadalje predlaže provoditi sve potrebne mjere za naplatu potraživanja komunalne naknade i donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Također predlaže obavještavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor.

Općina Topusko

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Topusko kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Topusko je 195,92 km², a obuhvaća 16 naselja. Nalazi se na području prve skupine posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 934 stanovnika, 1 245 kućanstava i 2 377 stambenih jedinica.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Topusko, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala jedanaest zaposlenika. Općina Topusko ima dva proračunska korisnika s deset zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Topusko, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 7.866.244,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 601.851,00 kn ili za 8,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 36,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Topusko ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 39.

Tablica broj 39

Vlastiti prihodi
općine Topusko ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	90.711	97.064	107,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.246	1.819	81,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	56.818	67.507	118,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	31.647	27.738	87,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	452.398	431.757	95,4
2.1.	Naknade za koncesiju	143.071	230.823	161,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	61.087	78.600	128,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	248.240	122.334	49,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	89.632	79.152	88,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	30.146	34.079	113,0
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	59.486	45.073	75,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.350.426	1.542.428	114,2
4.1.	Komunalni doprinos	0	143.482	-
4.2.	Komunalna naknada	1.350.426	1.389.100	102,9
4.3.	Naknade za priključak	0	9.846	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	217.920	313.481	143,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	360	5.661	-
5.2.	Doprinos za šume	217.506	297.178	136,6
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	54	10.642	- ¹⁰
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	474.304	41.520	8,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	82.441	26.238	31,8
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	391.863	15.282	3,9
	Ukupno	2.675.391	2.505.402	93,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Topusko koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 40.

Tablica broj 40

Potraživanja
općine Topusko koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	6.236.972	6.960.565	111,6
1.1.	Potraživanja za poreze	354.520	210.647	59,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	3.781.447	4.440.692	117,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.090.987	2.287.635	109,4
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	10.018	0	-
1.5.	Potraživanja za prihode iz proračuna	0	21.591	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.122	197.430	- ¹¹
3.	Druga potraživanja	3.294	4.565	138,6
	Ukupno	6.244.388	7.162.560	114,7

¹⁰ Zbog velikog postotka koji iznosi 19 707,4% podatak nije upisan u tablicu

¹¹ Zbog velikog postotka koji iznosi 4 789,7% podatak nije upisan u tablicu

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Topusko ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Topusko na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku, javne površine i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku, javne površine i kuće za odmor. Dio prihoda od nefinancijske imovine, prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, te dio prihoda po posebnim propisima ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Topusko nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) i naplatu prihoda obavljaju dva zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Topusko. Naplata općinskih poreza, na temelju odluke općinskog vijeća, prenesena je u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Topusko skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Topusko nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 210.647,00 kn, što je dvostruko više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 97.064,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Topusko treba zaključiti ugovor s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Topusko o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Topusko ima saznanja i da bi općina Topusko mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom kojim bi se uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja ili ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Naplata spomeničke rente je utvrđena odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12), a plaća se po četvornom metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno povijesne cjeline, a visinu propisuje svojom odlukom općina Topusko. Prema registru kulturnih dobara, općina Topusko ima kulturno povijesnu cjelinu. Naplata komunalne naknade, između ostalog, utvrđena je odlukom o komunalnoj naknadi za neizgrađeno građevinsko zemljište. Navedeni prihodi u 2011. nisu ostvareni.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti mogućnost naplate prihoda od spomeničke rente po četvornom metru i komunalne naknade za neizgrađeno građevinsko zemljište.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 7.162.560,00 kn, od čega se 4.353.585,00 kn odnosi na potraživanja od komunalnog društva za kredit za koji je obvezu otplate preuzela općina Topusko. Na potraživanja za vlastite prihode odnosi se 2.782.820,00 kn, od čega je dospjelo 2.440.855,00 kn. Potraživanja se najvećim dijelom odnose na komunalnu naknadu u iznosu 2.128.875,00 kn, prodaju poljoprivrednog zemljišta u iznosu 194.074,00 kn i porez na tvrtku u iznosu 174.063,00 kn. Nema podataka o dospelosti potraživanja po godinama, jer je općina Topusko 2009. počela primjenjivati novi računalni program i prenijela ukupno zatečena stanja potraživanja. Unos podataka u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. Tijekom 2011. otpisana su potraživanja za općinske poreze u iznosu 55.445,00 kn (Porezna uprava). Druga potraživanja općina Topusko je otpisivala ranijih godina (2008. i 2010.), iako nije imala pravilnik ili drugi akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže otpise potraživanja provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Za potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi, predlaže se donijeti interni akt.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene, odobravana obročna otplata i nagodbe o plaćanju dugova, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima, zabilježbe na nekretnine i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko se ili se uopće ne provode. Značajan problem pri provođenju mjera je neriješeno vlasništvo na nekretninama. Mjere naplate poduzimaju se prema svim dužnicima neovisno o iznosu dugovanja ili starosti potraživanja. Mjere se provode postupno: opomena, obavijest da će se provesti ovrha, te provođenje ovrhe. Općina Topusko nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda), kojom bi se između ostalog utvrdili minimalni iznosi ili razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedini postupak naplate.

Obavještanje obveznika o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za prihode koje su obveznici dužni sami prijaviti (kuće za odmor i komunalna naknada), kao jedne od mogućih mjera za poboljšanje naplate prihoda, se ne provodi. Odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), propisano je da je obveznik plaćanja komunalne naknade obavezan u roku 15 dana od dana nastanka obveze ili promjene osobe obveznika istu prijaviti upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinice lokalne samouprave, a odredbama članka 38. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07 – Odluka USRH, 73/08 i 25/12), propisano je da obveznici poreza na kuće za odmor moraju nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o kućama za odmor koji se odnose na mjesto gdje se nalaze ti objekti, te korisnu površinu.

Revizijom je utvrđeno da je za dio vlastitih prihoda naplata manja od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine, te su da su za općinske poreze i komunalnu naknadu ukupna potraživanja veća od godišnjeg zaduženja, odnosno ostvarenih prihoda (u omjer stavljena ukupna potraživanja i zaduženje za 2011., odnosno potraživanja i prihod za 2011.). Prema navedenom, unatoč provedenim mjerama, naplata prihoda nije dovoljno učinkovita.

Državni ured za reviziju predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima. Nadalje predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo. Također predlaže i obavještavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor.

- Obavještavanje stanovništva

Neposredno obavještavanje stanovništva o značaju javnih prihoda i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života općina Topusko ne provodi. Također, zbog troškova nema mrežnu stranicu.

Državni ured za reviziju predlaže obavještavati stanovništvo o značaju javnih prihoda i njihovu utjecaju na uvjete života, u skladu s financijskim mogućnostima.

Općina Velika Ludina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Velika Ludina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Sisačko-moslavačke županije. Površina općine Velika Ludina je 100,21 km², a obuhvaća 12 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 636 stanovnika, 888 kućanstava i 1 757 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Velika Ludina ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. je imala osam zaposlenika. Općina Velika Ludina ima dva proračunska korisnika s ukupno osam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Velika Ludina, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011., iznose 30.448.762,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 21.260.650,00 kn ili za 231,4%. Na porast prihoda najvećim dijelom utjecalo je povećanje prihoda od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina ostvarenih izvansudskom nagodbom.

Vlastiti prihodi imaju udjel 73,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 92,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Velika Ludina ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 41.

Tablica broj 41

Vlastiti prihodi općine Velika Ludina ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	66.063	60.683	91,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	17.616	16.861	95,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	22.238	14.680	66,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	26.209	29.142	111,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.321.521	26.066.620	603,2
2.1.	Naknade za koncesiju	7.589	4.577	60,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	93.995	153.257	163,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	4.219.937	25.889.894	613,5
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	18.892	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	168.814	79.664	47,2
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	291	843	289,7
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	168.523	78.821	46,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	563.759	606.679	107,6
4.1.	Komunalni doprinos	0	32.062	-
4.2.	Komunalna naknada	563.759	574.617	101,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	240.629	206.657	85,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.479	6.334	115,6
5.2.	Doprinos za šume	43.170	75.743	175,5
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	191.980	124.580	64,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.364.363	1.113.411	81,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	1.354.365	1.108.613	81,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	9.998	4.798	48,0
	Ukupno	6.725.149	28.133.714	418,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Velika Ludina koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 42.

Tablica broj 42

Potraživanja općine Velika Ludina koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	935.725	1.196.122	127,8
1.1.	Potraživanja za poreze	111.955	114.805	102,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	265.306	234.257	88,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	558.464	847.060	151,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.694.709	1.807.874	106,7
	Ukupno	2.630.434	3.003.996	114,2

c) Nalazi i preporuke

Općina Velika Ludina ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalni doprinos i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Velika Ludina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Za dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi koji se odnose na naknadu iz cijene komunalne usluge za održavanje i gradnju komunalne infrastrukture obračun i naplatu obavlja trgovačko društvo u suvlasništvu općine Velika Ludina. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknade za iskorištavanje mineralnih sirovina), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, te prihoda po posebnim propisima (doprinos za šume) ostvaruje na temelju obračuna obveznika i na te prihode općina Velika Ludina nema utjecaja ni mogućnosti provjere podataka iskazanih u obračunima obveznika.

Obračun (razrez) prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate prihoda iz nadležnosti općine Velika Ludina obavljaju tri zaposlenika, koji osim navedenih obavljaju i niz drugih poslova iz djelokruga općine Velika Ludina. Naplata općinskih poreza ugovorom je prenesena u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava dostavlja općini Velika Ludina skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, i drugo ne dostavlja. Porezna uprava se poziva na odredbu članka 8. Općeg poreznog zakona, prema kojoj je porezno tijelo dužno kao poreznu tajnu, čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku, te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže. Iz navedenih razloga općina Velika Ludina nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 114.805,00 kn, što je gotovo dva puta više u odnosu na ostvarene prihode za navedene općinske poreze u 2011. koji su iznosili 60.683,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da općina Velika Ludina treba zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da najmanje jednom godišnje obavijesti općinu Velika Ludina o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospelje obveze, iznosu nepodmirenih obveza, te poduzetim mjerama radi njihove naplate kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda. Također je mišljenja da se navedeni podaci ne bi trebali smatrati poreznom tajnom s obzirom da o okvirnim podacima vezanim za porezne obveznike općina Velika Ludina ima saznanja i da bi općina Velika Ludina mogla sama obavljati razrez i naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti dodatak ugovoru s Poreznom upravom kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade koji se odnose na komunalnu naknadu i doprinos ostvareni su u iznosu 606.679,00 kn. Najvećim dijelom se odnose na komunalnu naknadu ostvarenu u iznosu 574.617,00 kn, što čini 2,0% vlastitih prihoda, odnosno 1,9% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 563.759,00 kn, manji su za 10.858,00 kn ili 1,9%. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 339.781,00 kn, što je više od polovice ostvarenih prihoda u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, obveznici plaćanja komunalne naknade, način utvrđivanja vrijednosti boda i naplata komunalne naknade, visina komunalne naknade, nekretnine za koje se ne plaća komunalna naknada, te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti privremeno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Odlukom nisu utvrđeni izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade, što bi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12), trebalo biti utvrđeno. Odlukom je utvrđena naplata naknade za sva naselja na području općine Velika Ludina, a kao obveznici plaćanja utvrđeni su vlasnici odnosno korisnici stambenog, poslovnog i garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Usklađivanje baze podataka o obveznicima komunalne naknade provodi se kontinuirano na temelju prijave obveznika (korisnika ili vlasnika), saznanja komunalnog redara i drugih. Sveobuhvatno usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade sa stanjem na terenu nije provedeno od 2003. Baza obveznika komunalne naknade sadrži podatke o 802 obveznika. Revizijom je ocijenjeno da bi općina Velika Ludina trebala provesti sveobuhvatno usklađivanje baze podataka obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem na terenu.

Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila mogućnost uspostave sustava razmjene podataka između lokalnih i državnih tijela, te kada bi se utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže općini Velika Ludina uskladiti podatke u bazi obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem što bi pridonijelo učinkovitijoj naplati komunalne naknade. Nadalje se predlaže odlukom o komunalnoj naknadi utvrditi izvore sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 3.003.996,00 kn, od čega se na potraživanja za vlastite prihode odnosi 2.887.726,00 kn. Sustav vođenja potraživanja ne omogućuje ispis potraživanja po rokovima dospelosti naplate za veći dio potraživanja. Sustav unosa potraživanja u poslovne knjige ne omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i u glavnoj knjizi.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene, dok se druge mjere naplate: ovrhe na novčanim sredstvima, pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, kao mjere naplate propisane odredbama Općeg poreznog zakona, rijetko ili uopće ne provode. Općina Velika Ludina nema utvrđenu proceduru za poduzimanje mjera i kontrolu naplate potraživanja (prihoda). Za kašnjenje s plaćanjem nisu obračunavane zatezne kamate, osim kod ovrhe.

Revizijom je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

Državni ured za reviziju predlaže za naplatu potraživanja poduzimati sve potrebne mjere naplate, a za sva zakašnjela plaćanja obračunavati zatezne kamate. Nadalje predlaže poboljšati sustav vođenja poslovnih knjiga u skladu s proračunskim mogućnostima. Također, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, odnosno odrediti osobe zadužene za naplatu i kontrolu naplate, rokove, iznose i načine poduzimanja mjera (procedura), instrumente osiguranja plaćanja i drugo.

OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA

Lokalne jedinice su odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prihodi proračuna se ubiru i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da naplata prihoda u lokalnim jedinicama Sisačko-moslavačke županije nije dovoljno učinkovita. Revizijom je utvrđeno da se u postupcima naplate prihoda lokalnih jedinica pojavljuju značajne nepravilnosti i propusti, koje je potrebno otkloniti, kako bi se povećala učinkovitost. Zbog navedenog se predlaže:

- dopuniti odredbe Zakona o porezu na promet nekretnina i Zakona o nasljeđivanju na način da su sudovi i druga tijela obvezna dostavljati svoja rješenja i odluke lokalnim jedinicama, odnosno da pravomoćna rješenja o nasljeđivanju dostavljaju nadležnom poreznom tijelu;
- dopuniti odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu koji se odnosi na jasnije određenje datuma nastanka obveze plaćanja komunalne naknade, primjerice datum pravomoćnosti odobrenja nadležnog tijela za uporabu građevine, datum kupoprodajnog ili darovnog ugovora, datum pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, datum ugovora o najmu ili zakupu;
- izmijeniti odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu o obvezniku plaćanja komunalne naknade, na način da obveznik plaćanja bude vlasnik stambenog, poslovnog i garažnog prostora, građevnog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti, te neizgrađenog građevnog zemljišta;
- izmijeniti odredbe Zakona o komunalnom gospodarstvu o nadležnom tijelu za obračun i naplatu komunalne naknade, na način da nadležno tijelo može odrediti sama lokalna jedinica;
- s Poreznom upravom ugovoriti obvezu informiranja lokalne jedinice (najmanje jednom godišnje) o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirjenih obveza i poduzetim mjerama radi njihove naplate, kako bi lokalna jedinica bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu ili razmotriti mogućnost samostalnog obavljanja obračuna i naplate prihoda na učinkovitiji način;
- regulirati međusobne odnose s trgovačkim društvima koji za lokalnu jedinicu naplaćuju određene vrste prihoda (način izvještavanja, poduzete mjere naplate potraživanja, te rokovima uplate sredstava);
- za prihode čija je naplata propisana zakonskim odredbama i odlukama lokalnih jedinica, razmotriti mogućnost naplate (najčešće se to odnosi na prihode od kuća za odmor, spomeničke rente, komunalne naknade za neizgrađeno građevno zemljište i garažni prostor, prodaje i zakupa poljoprivrednog zemljišta, te naknade za deponiranje);
- uskladiti podatke u bazi obveznika komunalne naknade sa stvarnim stanjem, jer se ažuriranje baze uglavnom provodi na temelju prijave obveznika, a ne postoji sustav provjere podataka u bazi;

- izmjeniti odredbe Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora u djelu koji se odnosi na mogućnost dodjele poslovnog prostora bez naknade;
- davati poslovne prostore u zakup političkim strankama i drugim subjektima putem javnog natječaja, odnosno prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora;
- kontinuirano objavljivati podatke o slobodnim poslovnim prostorima koji se daju u zakup, uzimajući u obzir troškove objavljivanja;
- u poslovnim knjigama evidentirati svu imovinu (potraživanja), te ustrojiti odgovarajuće analitičke evidencije na temelju kojih će se obavljati planiranje prihoda proračuna i donošenje akata o raspolaganju. Vezano uz programska rješenja predloženo je ustrojavanje sustava kojim se omogućuje istodobno evidentiranje potraživanja u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi, te skupni ispis potraživanja po dospelosti i rokovima naplate u skladu s proračunskim mogućnostima;
- otpisivati potraživanja uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, koja je stupila na snagu u srpnju 2012., te donijeti akt za otpis potraživanja na koja se navedena Uredba ne odnosi;
- donijeti procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda te imenovati osobu zaduženu za kontrolu naplate i predlaganje mjera za poboljšanje naplate;
- poduzimati sve propisane mjere naplate prihoda, obračunavati zatezne kamate, te pratiti rezultate poduzetih mjera;
- obavještavati obveznike o prijavi obveze plaćanja ili nastale promjene za komunalnu naknadu i kuće za odmor, kao jednu od mjera za poboljšanje naplate prihoda;
- na prihvatljiv način, obavještavati stanovništvo o značaju javnih prihoda i utjecaju na uvjete života.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica Sisačko-moslavačke županije.

OČITOVANJA LOKALNIH JEDINICA

Lokalne jedinice Sisačko-moslavačke županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti naplate prihoda i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i učinjeni, te razloge zbog kojih naplata prihoda nije dovoljno učinkovita.

Gradovi Novska i Sisak, te općine Jasenovac, Lipovljani, Majur i Velika Ludina u očitovanju navode da će i nadalje poduzimati mjere naplate potraživanja, te da su započele s provođenjem mjera koje u prethodnim razdobljima nisu provodile. Grad Sisak se očitovao da kontinuirano provodi sve mjere naplate, te redovito šalje opomene i pokreće ovrhe na novčanim sredstvima.

Također, pojedine lokalne jedinice (gradovi Glina, Novska, Petrinja, Sisak, te općine Donji Kukuruzari, Jasenovac, Lipovljani, Majur, Popovača, Sunja i Topusko) navode da će razmotriti mogućnost naplate prihoda koje su uvele lokalnim odlukama, odnosno koje su prema propisima trebale uvesti, a najčešće se odnose na prihode od komunalne naknade za određene vrste nekretnina (garažni prostor, neizgrađeno građevno zemljište i građevno zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti), spomeničke rente, poreza na kuće za odmor i grobnih naknada.

Manji broj lokalnih jedinica (gradovi Glina, Petrinja i Sisak, te općine Lipovljani, Popovača i Sunja) očitovao se da je već započeo ili planira usklađivanje sa stvarnim stanjem baze podataka o obveznicima.

Osim toga, grad Sisak navodi da se s obzirom na najavu donošenja Zakona o porezu na nekretnine očekuje ustrojavanje fiskalnog katastra, za čije potrebe provodi daljnje usklađivanje podataka u bazama i surađuje s Poreznom upravom.

Pojedine lokalne jedinice (grad Novska, te općine Lekenik, Majur, Popovača, Sunja i Topusko) navode da su donijele ili će donijeti interne akte o otpisu potraživanja, naplati i kontroli naplate prihoda.

Sisačko-moslavačka županija, gradovi Glina, Novska i Petrinja, te općine Lekenik, Lipovljani, Jasenovac, Popovača, Topusko i Sunja navode da će poduzeti radnje za bolje reguliranje odnosa s Poreznom upravom.

Lokalne jedinice navode u očitovanju da će postupati po preporukama Državnog ureda za reviziju.